

34/051

Б-982

3702/

б.

У. С. Р. Р.

БЮЛЕТЕНЬ

НАРОДНОГО КОМІСАРІАТУ
ОСВІТИ

9986/1

ГРУДЕНЬ
Ч. 12 (17)

Полтавський державний
педагогічний інститут
ім. В. Г. Короленка
МУЗЕЙ ІСТОРІЇ
ІНСТИТУТУ

ХАРКІВ - 1925

№ 263
19/IV-83

Народний Комісаріят Освіти

БЮЛЕТЕНЬ

НАРКОМОСВІТИ

Ч. 12 (17)

ГРУДЕНЬ 1—15

Ч. 12 (17)

I. Постанови ВУЦВК і РНК УСРР, РПО та інструкція НКЮ, НКО й НКВС ч. 11

Постанова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету й Ради Народніх Комісарів УСРР

Про пенсійне забезпечення викладачів вищих шкільних закладів і робітничих факультетів, а також наукових робітників

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет і Рада Народніх Комісарів УСРР постановили:

1. Штатні викладачі інститутів, технікумів і робітничих факультетів, а також наукові робітники Академії Наук, науково-дослідчих кафедр, інститутів і інших наукових установ, що прослужили як штатні викладачі на вищих шкільних закладах і робітничих факультетах або як наукові робітники найменше 25 років, або що дійшли 65-ти літ і прослужили найменше 10 років, мають право одержувати довічну пенсію в розмірі платні, встановленої для відповідних штатних посад, з автоматичним збільшенням пенсії в міру підвищення тарифу.

Увага 1. Розмір пенсії за 1925—26 бюджетовий рік установлює особливою постановою Рада Народніх Комісарів УСРР.

Увага 2. Підчас встановлення права на пенсію зараховується службу згаданих у арт. 1-му осіб, відколи їх було зараховано в аспіранти при науково-дослідчих кафедрах або залишено при колишніх вищих шкільних закладах для підготовки до науково-шкільної діяльності.

Увага 3. Службу в згаданих у арт. 1-му установах, протягом часу, коли в них штатної системи не було, включається в загальний реченець науково-шкільної служби.

2. Перерви підчас науково-шкільної служби, у загальний реченець служби не зараховується, крім часу перебування в лавах Червоної Армії й Флоти, в наукових командировках, на виборних радянських і професійних посадах і відбування за передреволюційних часів кари за політичні злочини на каторзі, заслання, у в'язниці або фортеці.

3. В разі втрати працездатности (інвалідности) раніше 65-ти літнього віку, особи, згадані в арт. 1-му цієї постанови, що прослужили як викладачі на вищих шкільних закладах або як наукові робітники найменше 15 років, мають право на одержання пенсії в розмірі половини платні, а що прослужили найменше 20 років, — в розмірі повної платні.

Увага. Викладачі на робітничих факультетах, вислуживши зазначені в цьому артикулі реченці, одержують право на пенсію тоді, коли останні 10 літ вони служили як викладачі на робітничих факультетах, при чому ті, що поступили на службу на робітничий факультет до 1924 року включно, мають право на одержання пенсії в тому самому розмірі по упливі п'ятилітньої служби на робітничому факультеті, буцім-то прослужили 10 років.

4. Зазначені в арт. 1-му цієї постанови особи, що втратили працездатність у безпосередньому звязку з виконанням своїх обов'язків, одержують пенсію по їхній останній посаді в розмірі повної платні, незалежно від стажу викладацької або наукової діяльності.

5. У разі смерті осіб, зазначених в арт. 1-му цієї постанови, право на одержання наданої їм пенсії набувають члени їхніх родин, яких вони утримували: непрацездатна дружина в розмірі половини платні і кожний неповнолітній або непрацездатний член родини небіжчика в розмірі чверти платні, але загалом не більше як повного розміру пенсії.

Увага 1. Пенсію неповнолітнім видається до часу, як вони прийдуть до громадянського повноліття, а непрацездатним — до віку.

Увага 2. Повдовілий дружина, що набув і по своїй посаді право на пенсію, одержує з свого вибору тільки одну пенсію.

6. Особи, що не мають права на пенсію, установленому цією постановою, або що мають право на неї в меншому розмірі, як це передбачено в законах про соціальне страхування, заховують право на одержання пенсії на підставі загальних законоположень про соціальне страхування.

7. Якщо особи, зазначені в арт. 1 цієї постанови, перебувають на державній, громадській або приватній службі, то видачу їм пенсії зупиняється на весь час перебування їх на посаді, коли їхній заробіток не є менший від розміру призначеної пенсії, в противному разі виплачується різницю між належитою їм пенсією й заробітком.

Увага. Особи, що мають право на пенсію порядком цієї постанови, але залишені на посаді у вищих шкільних закладах, робітничих факультетах або наукових установах, мають право одержувати належиту їм пенсію в половинному розмірі.

8. Особам, що обіймали одночасно дві або й більше штатних посад у вищих шкільних закладах, робітничих факультетах або наукових установах, розмір пенсії визначається вище оплачуваною посадою.

9. Якщо особи, зазначені в арт. 1 цієї постанови, мають виняткові заслуги перед Республікою, то Народній Комісаріят Освіти має право порушувати установленим порядком прохання про видачу таким особам персональних пенсії. Одночасно надавати персональну пенсію й пенсію порядком цієї постанови не дозволяється.

10. Кредити на оплату пенсій включається до кошторису Народнього Комісаріату Соціального Забезпечення установленим порядком.

11. Порядок виплати пенсій, призначених на підставі цієї постанови, установлюється в особливій інструкції, що її видає Народній Комісаріят Соціального Забезпечення за згодою з Народнім Комісаріят Освіти, Народнім Комісаріят Фінансів і Народнім Комісаріят Праці.

Харків, 11 листопада 1925 р.

Голова Всеукраїнського Центрального
Виконавчого Комітету **Петровський**

Заст. Голови Ради Народніх Комісарів УСРР **І. Булат**

Секретар Всеукраїнського Центрального
Виконавчого Комітету **А. Буценко**

„Вісти ВУЦВК’у“, 4/ХІІ — 25 р., Ч. 277 (1566)

Постанова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету й Ради Народніх Комісарів УСРР

Про постійні територіяльні наради й постійні наради
для позавійськової підготовки трудящих при округових
виконавчих комітетах

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет і Рада Народніх
Комісарів УСРР. постановили:

1. Зорганізувати при округових виконавчих комітетах, що в їхньому
районі розкватировані територіяльні частини, постійні територіяльні на-
ради, а в округах, не охоплених територіяльним формуванням, зорганізувати
постійні наради для позавійськової підготовки трудящих.

2. До відання постійних територіяльних нарад належить:

а) розробляти справи в царині територіяльного будівництва, а так
само справи життя, побуту й потреб територіяльних частин відповідно
до директив Української Військової Округи;

б) розробляти всі підготовчі заходи до організації військової підго-
товки й військового виховання перемінного складу територіяльних частин
і під час зборів і в період між зборами;

в) розробляти всі питання, звязані з передпрививною позавійськовою
підготовкою трудящих і позавійськовим навчанням контингенту запасу й
лишків призову як ось: у справі відводу, обладнання та утримання уч-
бових пунктів, у справі організації загального харчового постачання, у
справі організації явки на учбові збори, у справі організації лікарської
допомоги під час зборів, а так само розробляти всі організаційні питання,
звязані з переведенням позавійськової підготовки трудящих;

г) наглядати за регулярністю й активністю діяльності рад допомоги
у справі передпрививної підготовки трудящих.

3. До відання постійних нарад для позавійськової підготовки тру-
дящих належать, справи, поименовані в п. п. „в“ 1 „г“ арт. 2-го цієї
постанови.

4. До складу постійних територіяльних нарад входять: член Пре-
зидії округового виконавчого комітету (голова наради) і по одному пред-
ставнику від муштрового командування територіяльних частин, територі-
яльного Управління або округового військового комісаріату, округової
інспектури народньої освіти, адміністративного відділу округового вико-
навчого комітету, округового відділу Державного Політичного Управління,
округового бюро професійних спілок і округової ради фізичної культури.

До складу постійної наради для позавійськової підготовки трудящих входять ті самі представники, крім муштрового командування територіальних частин.

Персональний склад членів нарад і їхніх заступників затверджує округовий виконавчий комітет.

У в а г а. Постійні територіальні наради і постійні наради для позавійськової підготовки трудящих мають право запрошувати до участі на нарадах з правом дорадчого голосу представників, заінтересованих установ і організацій.

5. Постанови постійних територіальних нарад і постанови постійних нарад для позавійськової підготовки трудящих набувають сили по погодженні їх з військовим командуванням.

Обов'язковість відповідних постанов нарад для людности встановлюється постановами президій округових виконавчих комітетів. У інших випадках неопротестовані постанови нарад набувають сили без затвердження округових виконавчих комітетів.

6. Урядництва, що належать до складу нарад, можуть опротестувати їхні постанови до президії округового виконавчого комітету протягом 48 годин з моменту, коли їх було ухвалено. Урядництва, що не належать до складу наради, мають право опротестувати постанови наради, дотичні їх, протягом 48 годин, з дня повідомлення їх про відповідну постанову. Перед вирішенням призидією округового виконавчого комітету питання про опротестовану постанову вона не набуває сили. Округовий виконавчий комітет мусить розв'язати надійшлий протест не пізніш як протягом 7 днів.

7. Постійні територіальні наради і наради для позавійськової підготовки трудящих голови їхні мусять скликати принаймні один раз на місяць.

8. Для технічного виконання своїх робіт постійні наради вживають апарату відповідних округових виконавчих комітетів.

Харків, 11 листопада 1925 р.

Гол. Всеукраїнського Центрального Виконавчого К-ту **Петровський**
Заст. Голови Ради Народніх Комісарів УСРР **Сербиченко**
Секретар Всеукраїнського Центрального Вик. К-ту **А. Будиенко**
„Вісти ВУЦВК“ 4/ХІІ—25 р. Ч. 277 (1566)

Витяг із постанови ВУЦВК ІХ скликання „про районіві з'їзди рад і районіві виконавчі комітети“

Е. В. Царині культурно-соціальної

1. Провадити боротьбу з неписьменністю, допомогати переведенню загального навчання і вживати заходів підтримки й відкриття нових освітніх установ (сільських будинків, хат-читалень, трудових шкіл, бібліотек то що), стежити за їх діяльністю, а також за діяльністю всіх установ народньої освіти.

2. Допомогати ширити серед населення твори радянського друку в тому числі видання мовою місцевих національних меншостей.

Харків, 25 жовтня 1925 р.

Гол. Всеукр. Центр. Викон. Комітету **Петровський**
Секретар Всеукр. Центр. Викон. Комітету **А. Будиенко**
„Вісти ВУЦВК“, 21/ХІ—25 р. Ч. 255 (1555)

Постанова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету й Ради Народніх Комісарів УСРР

Про забезпечення членів родин робітників і службовців, відряджених до радянсько-партійних шкіл і комуністичних університетів

Касуючи постанову свою з 30 березня 1923 року: „Про забезпечення членів родин робітників і службовців, відряджених до рампартшкіл“ (Зб. Уз. 1923 р., № 12, арт. 211),—Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет і Рада Народніх Комісарів УСРР постановили:

1. Встановити для членів родин робітників і службовців, відряджених до радянсько-партійних шкіл і комуністичних університетів, на час вчення щомісячну підмогу на підставах, викладених у подальших артикулах.

2. Право на одержання щомісячної підмоги мають такі без коштів до життя, члени-утриманці родин робітників і службовців, відряджених до радянсько-партійних шкіл і комуністичних університетів:

а) діти до шіснадцяти літ, а також діти старші, коли вони втратили працездатність перед 16 роками;

б) брати й сестри — круглі сироти, або коли їхні батьки є непрацездатні й нема інших працездатних членів родин, — як перед 16 роками, як і старші, коли вони втратили працездатність перед 16 роками;

в) жінка непрацездатна, безробітна, або як має дитину до вісьмох літ, і

г) батько й мати непрацездатні, якщо нема інших працездатних членів їх родин.

3. Члени родин робітників і службовців, відряджених до радянсько-партійних шкіл і комуністичних університетів, що проживають у сільських місцевостях, мають право на одержання щомісячної підмоги тільки тоді, коли вони не мають господарства або промислу, або навіть коли и мають, але з умовою, що вони не забезпечують їм існування й відряджений був єдиним робітником в господарстві.

4. Осіб, згаданих в п.п. „б“ і „г“ арт. 2-го цієї постанови, коли до їх родин належать інші, крім відряджених, працездатні члени, позбавляється права на одержання щомісячної підмоги лише тоді, якщо ці працездатні члени живуть разом з ними й складають з ними одну спільну родину.

5. Працездатні безробітні жінки робітників і службовців, відряджених до радянсько-партійних шкіл і комуністичних університетів, що не мають дітей молодших, як вісім років, підлягають реєстрації на біржах праці з правом позачергово діставати роботу й одержують щомісячну підмогу доти, доки не дістануть роботи або не буде повідомлено біржу праці про безпідставну їхню відмову від запропонованої їм роботи.

6. Родини робітників і службовців, відряджених до радянсько-партійних шкіл і комуністичних університетів, тоді, коли за відрядження зберігається їхня заробітна плата по місцю колишньої служби, права на одержання щомісячної підмоги не мають.

7. Крайній розмір щомісячної підмоги видаваної родинам відряджених, що проживають у містах і селищах міського типу, встановити в таких розмірах

а) коли є один член родини — 15 карб.

б) коли є два члени родини — 22 карб.

в) коли є три члени родини — 29 карб.

г) коли є чотири члени родини — 36 карб.

д) коли є п'ять і більше членів родини — 40 карб.

Увага: Народньому Комісаріатові Соціального Забезпечення надається право, залежно від місцевих умов і руху цін, зменшувати встановлений цим артикулом розмір щомісячної підпомоги не більше, ніж на 25%.

8. Щомісячну підпомогу родинам, що проживають у сільських місцевостях, встановити на 25% нижче крайнього розміру, встановленого передушим артикулом.

9. Щомісячну підпомогу видають місцеві органи Народнього Комісаріату Соціального Забезпечення в місці, де перебувають члени родини відрядженого, з коштів, асигнованих на цю потребу по державному бюджету.

Харків, 26 листопада 1925 р,

Т. в. об. Голови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету
А. Буденко

Голова Ради Народніх Комісарів УСРР **В. Чубар**

Т. в. об. Секретаря Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, Член Президії ВУЦВК'у, **Гаврилін**

Штати Науково-Культурних Установ, що знаходяться у віданні Народнього Комісаріату Освіти УСРР

(По Управлінню Науковими Установами)

Скасовуючи поділ 3, 4, 7, 8, 12, 13, 14, 17, 18, 19 і 20 постанови своєї з 11 серпня 1924 р. „Штати наукових установ Академії Наук“ (Зб. Уз. 1924 р. ч. 25, арт. 203). Рада Народніх Комісарів УСРР постановила затвердити штати нижченаведених науково-культурних установ, що є у віданні Народнього Комісаріату Освіти УСРР (по Управлінню Науковими Установами):

Штати Науково-Культурних Установ, що є у віданні Народнього Комісаріату Освіти УСРР

(По Управлінню Науковими Установами)

МУЗЕЇ

1. Харківський музей українського мистецтва

1. Завідувач музею 1	3. Молодший хранитель . . . 1
2. Старший хранитель 1	4. Служник 1
4 пос.	

2. Київський музей культури й побуту (б. Лавровський)

Завідувач музею 1	Доглядачів 2
Завідувач відділів 4	Слюсар-монтажор 1
Реставратор 1	Прибиральниць 3
Діловод 1	Сторожів 3
16 пос.	

3. Київський музей мистецтв ім. Ханенка	
Завідувач музею 1	Доглядачів 2
Заступник завідувача, він же консерватор 1	Швайцар 1
Бібліотекар 1	Двірник 1
	<u>7 пос.</u>
4. Одеський історично-археологічний музей	
Завідувач музею 1	Бібліотекар 1
Вчений хранитель 1	Служників 2
Завідувач відділу 1	Сторож 1
	<u>7 пос.</u>
Завідувач відділу 1	Сторож 1
	<u>7 пос.</u>
5. Херсонський археологічний музей	
Завідувач музею 1	Сторож-служник 1
Помічник завідувача 1	Паливник (сезоновий) 1
Завідувачів підвідділів 2	
	<u>6 пос.</u>
6. Кам'янецький історично-археологічний музей	
Завідувач музею 1	Служник-сторож 1
Хранитель 1	
	<u>3 пос.</u>
7. Харківська центральна наукова бібліотека	
Директор бібліотеки 1	Служників 6
Помічник директора (він же вчений секретар) 1	Паливник (сезоновий) 1
Бухгалтер 1	Швайцарів 2
Завідув. читальн. залів 2	Кур'єр 1
Бібліотекарів 10	Прибиральниць 2
Помічників бібліотекарів 10	Двірник 1
	<u>38 пос.</u>
8. Всенародня бібліотека України в м. Києві	
Завідувач бібліотеки 1	Бухгалтер-статист 1
Заступник завідувача 1	Машиністка 1
Вчений секретар 1	Служників 3
Завідувачів відділів 7	Швайцарів 2
Помічників завідувачів відділів 7	Столяр 1
Спеціалістів бібліотек 30	Двірник 1
Бібліотекарів 10	
	<u>66 пос.</u>
9. Київський Інститут книгознавства	
Завідувач Інституту 1	Кур'єр 1
Вчений Секретар 1	Машиністка 1
Старший бібліографів 3	
Молодших 3	
	<u>10 пос.</u>
10. Одеська Центральна бібліотека	
Завідувач бібліотеки 1	Помічників бібліотекарів 3
Вчений секретар 1	Діловод-рахівник 1
Завідувачів відділів 3	Служників 2
Бібліотекарів 9	Кур'єр 1
	<u>21 пос.</u>

11. Харківська астрономічна обсерваторія	
Завідувач обсерваторії . . . 1	Механик 1
Старших астрономів . . . 3	Діловод - рахівник 1
Ад'юнктастрономів 2	Служників 3
Вираховувачів 3	<u>14 пос.</u>
12. Київська метеорологічна обсерваторія	
Завідувач обсерваторії . . . 1	Старший лаб. - астролог . . . 1
Старший геофізик - метеоролог 1	Молодший технічний співробітник 1
Вчений фахівець - геофіз . . . 1	Ад'юнкт - магнітолог 1
Старший лаборант-асистент 1	Сторож 1
	<u>8 пос.</u>
13. Київський Ботанічний сад	
Завідувач саду 1	Практикант 1
Вчений садівник 1	Діловод - рахівник 1
Старший садівник 1	Нічний сторож 1
Садівників 2	Денних сторожів 2
	<u>10 пос.</u>
14. Одеський Ботанічний сад	
Завідувач саду 1	Керівничий садівництвом . . . 1
Вчений садівник 1	Служник 1
Асистент - препарататор . . . 1	Двірник 1
Садівників 2	Садових робітників 2
	<u>10 пос.</u>
15. Розкопки стариньо-грецької колонії Ольвії (Тимчасово, реченцем на 5 місяців)	
Завідувач розкопок 1	Фахівців архелогії 3
Архітектор 1	Мальозник 1
Діловод 1-го розр. 1	Паківник 1
Завідувач господарства 1	Доглядачів 4
Фотограф 1	Робітників - землекопачів . . 40
	<u>54 пос.</u>

Заст. Голови Ради Народніх Комісарів УСРР **Булат**
Керуючий справами Ради Народніх Комісарів **Ф. Бега**
(Зб. Уз. 1925 р., ч. 77, арт. 443)

Постановление Совета Труда и Оборони

об обращении в специальные средства доходов, поступающих по зданиям, находящимся в ведении учреждений, состоящих на госбюджете

Совет Труда и Оборони постановляет:

1. Доходы, получаемые учреждениями, состоящими на госбюджете, от сдачи в наем находящихся в их ведении зданий и помещений или от эксплуатации их иным способом, обращаются в специальные средства соответствующих ведомств и предназначаются для покрытия расходов по содержанию и ремонту этих зданий и помещений.

Примечание: Под указанными в этом пункте зданиями разумеется все вообще находящиеся в ведении ведомств и учреждений, состоящих на госбюджете, здания, т. е. как национализированные, так и арендованные у частных владельцев, за исключением, однако, зданий, эксплуатация которых производится на началах хозяйственного расчета.

2. На указанные в предыдущем пункте специальные средства составляются ежегодно сметы как по доходу, так и по расходу, с соблюдением правил, указанных в пунктах 3—5 настоящего постановления.

3. Расходы по содержанию и ремонту зданий и помещений, находящихся в ведении учреждений, состоящих на госбюджете, и полностью сдаваемых ими в наем или эксплуатируемых хозяйственным способом, покрываются доходами от эксплуатации этих зданий, каковые доходы обращаются в порядке ст. 1 настоящего постановления в специальные средства.

4. Расходы по содержанию и ремонту зданий и помещений, частью занятых самим госбюджетным учреждением, частью сдаваемых в наем или эксплуатацию хозяйственным способом, покрываются из двух источников: в части, касающейся площади, занятой непосредственно самим учреждением, за счет кредитов, вносимых на этот предмет по соответствующему расчету в смету Наркомата по госбюджету, а в остальной части за счет специальных средств по этому зданию.

5. Остатки специальных средств, образовавшихся к концу бюджетного года от превышения годовых доходов над расходами, переносятся в доходную часть сметы по специальным средствам следующего года.

6. Наличные суммы по специальным средствам должны храниться в кассах НКФ по счету специальных средств или на текущих счетах в кредитных учреждениях.

7. Настоящее постановление вводится в действие с 1-го октября 1925 года, причем сроки представления ведомствами смет по специальным средствам устанавливаются НКФином СССР и НКФ Союзных Республик по принадлежности по соглашению с соответствующими ведомствами.

Москва, Кремль, 8/IX—25 г.

Председатель Совета Труда и Оборона **Л. Каменев**

Управл. Делами Труда и Оборона **М. Хлопянкин**

(„Изв. ЦИК и ВЦИК“, 22/IX—25 р., ч. 216)

Інструкція НКЮ, НКО й НКВС ч. 11

Про порядок виклику свідків та експертів на засідання комісій у справах про недолітніх праволомців

Цим пропонується, викликаючи свідків та експертів на засідання комісій у справах про недолітніх праволомців (арт. 279 Кодексу законів про освіту) керуватися такими правилами:

1. Свідків викликається телефонограмою або повісткою через міліцію чи через належний райвиконком або сільраду, або повісткою по пошті з поворотною розпискою. Повістки посилається в 2 х примірниках, що з них один доручається по належності, а другий з розпискою викли-

куваного повертається назад. В разі відсутности свідка, повістка для передачі йому доручається домівцям, адміністрації дому або установи, що в них викликувана особа мешкає або постійно працює.

Примітка: Коли особа, що їй надсилається повістку, відмовляється прийняти її, доставець робить про те помітку на другому примірникові (замість розписки в одержанні).

2. Міліція при дорученню повістки свідкові може обмежитись передаванням повістки домівцям або близьким сусідам лише в разі його тимчасової відсутности. Коли свідок виїхав з місця, вказаного в повістці, або коли не мешкає в цьому місці, міліція повинна розшукати свідка шляхом збирання відомостей та переслати повістку на нову адресу.

3. Свідків викликається, як загальне правило, поштою. До міліції належить звертатись лише в тих випадках, коли доручення поштою вельми утруднене, або коли з інтересів справи треба викликати через міліцію (другий виклик то-що).

4. Виклик свідків, що є на службі в державних установах, або підприємствах, переводиться завчасу, щоб запобігти труднощам адміністрації в призначенні іншої особи на час відсутности викликуваного. В разі, коли обставини справи не дозволяють жадного відкладання виклику, комісія рівночасно з викликом повідомляє адміністрацію місця служби свідка.

5. В разі нез'явлення свідка без поважних причин комісія має право піддати його припроводу через міліцію, куди надсилається копію постанови комісії в цій справі на виконання. Незалежно від цього, в разі нез'явлення свідка без поважних причин, комісія складає про те протокольну постанову та надсилає до нарсуду відповідного району для притягнення винного до відповідальности за арт. 104¹ К.К.

6. Виклик свідка на попереднє слідство до вихователя — обслідувача переводиться від імени комісії в загальному порядку, що його встановлено цією інструкцією.

7. В повістках про виклики належить зазначати:

- а) назву комісії;
- б) місце та час засідання;
- в) за кого дану особу викликається;
- г) назву справи, що по їй викликається;
- д) наслідки нез'явлення.

8. Прибуття свідків є обов'язкове в межах адміністраційної округи. Свідків, що перебувають поза межами округи, можна допитати шляхом окремої вимоги округової комісії в місці осідку свідка.

9. Порядок виклику, що його встановлено цією інструкцією дотично свідків, а також їхні обов'язки вповні поширюються і на експертів, що їх викликається на засідання комісії.

Заст. Наркомюстиції **Рейхель**

Заст. Наркомосвіти **Ряппо**

Заст. Наркомвнуправ **Черлюнчакевич**

II. Постанови Колегії НКО

Витяги з протоколів засідань Колегії НКО

З протоколу ч. 26, 2-го листопаду 1925 р.

5. По доповіді про завдання, що ухвалив Держплан у справі робітничої освіти, постановлено:

Колегія Наркомосу, заслухавши доповідь т. Ряппо про завдання, що їх ухвалив Держплан у справі робітничої освіти, ухвалила:

1) на розвиток та доповнення операційного плану освіти робітників і робітничої молоді на 1925-26 учбовий рік, запропонувати Управлінню Профосвіти в короткий реченець розробити проект розгорнутого операційного плану на 1925-26 учбовий рік і проект перспективного плану на 5-тиріччя.

2) В операційному плані передбачити підготову кваліфікованої робочої сили двома способами:

а) систематичним підготуванням підлітків і молоді в школах ФЗУ і профтехнічних.

б) прискореним, ударним підготуванням дорослих робочих на короткотермінових курсах.

3) Разом з операційним планом ФЕУ розробити також відповідний фінансовий план.

4) Ці два плани повинно погодити з ВРНГ і ВУРПС'ом.

5) На розроблення плану призначається спеціальну комісію під головуванням тов. Ряппо у складі т. т. Зотіна, проф. Стоярова, Гордона, Немоловського, Сегідіна, Гуревича, представника ВРНГ, ВУРПС'у, ФЕУ НКО і ЦК ЛКСМУ — з запрошенням потрібних консультантів — фахівців.

6) Термін розробу доповіді й плану — місячний.

8. По доповіді про стипендію учням, що закінчили ВУЗ'и, та стипендії практикантам постановлено:

визнати, що студенти-стипендіяти, що скінчили біжучого учбового року ВУЗ'и в реченні, установленій Управлінням Профосвіти, користуються правом на стипендію протягом одного місяця після складення іспитів.

11. По доповіді про видачу дозволів на видання словників приватними особами та установами постановлено:

змінюючи постанову Колегії НКО від 2/III 6. р. прот. ч. 51, дозволити видання словників приватним особам та установам без дозволу на друкування їх від Академії Наук, встановити лише контроль Наркомосу за їх друкуванням.

19. По доповіді про фінансовий план на 1-й квартал 1925-26 р. постановлено:

19. Беручи на увагу, що НКФ УСРР, замість належної $\frac{1}{4}$ арифметичної частки річної суми, цеб-то 7.365. 183 карб., відкрив на 1-й квартал, порядком тимчасового видаткового розпису, аж до затвердження

в союзних інстанціях бюджету УСРР—6.136.390 карб. і додатково на сезонні витрати (паливо й клінічні ліжки)—156,110 карб., а разом 6.292.50 карб., а також зважаючи на проєктоване на бюджетовій нараді НКФ Союзу СРСР скорочення кошторису Наркомосу, — затвердити поданий від ФЕУ фінансовий план на 1-й квартал біжучого бюджетового з змінами, що їх поробила Планова Комісія, і запропонувати ФЕУ зробити розсигнування на таких підставах:

1) відкрити кредити всім установам та учбовим закладам, що були на держбюджеті в 1924/25 році.

2) З числа новоприйнятих на держбюджет установ включити до бюджетового плану 1-го кварталу:

а) установи, що перейшли з місцевого бюджету:

28 Педтехнікумів Вінницький, Фармтехнікум, Ново-Полтавський С.-Г. Технікум, 3 музеї Політосвіти (Подільський істор. побутовий муз.—Вінниця, Ізюмський археологічний музей та музей побуту й мистецтва в селі Наталівка), 14—Колекторів для недолітків та правопорушників, 2 трудшколи в Асканії-Новій, 14—дитбудинків для дефективної дитвори.

б) Анатоми-Патологічний інститут у м. Харкові (відкритий в жовтні місяці).

в) Метеорологічну обсерваторію в м. Києві, що існує вже фактично.

г) Статистичні курси в м. Харкові.

д) Курси райорганізаторів при Комуніверситеті (фінансовані в 1924/1925 р. з резервного фонду).

е) Курси рахівництва, засновані в 1924/25 р. і фінансовані з резервного фонду).

ж) 767 шкіл політграмоти (розраховані на зимові місяці).

з) 3 вечірніх Радпартшколи (у Луганську, Києві та Кременчуці), що були на держ. бюджеті в 1924/25 р.

3) Всі інші установи залучено до Держбюджетової мережі 25-26 року:

4 Науково-дослідчих катедри,

Інститут ім. Шевченка,

Біохемічний інститут,

Комітет краєзнавства,

4 комісії охорони матеріальної культури,

Фізичний Інститут,

Біологічний Інститут,

Інститут водяного господарства,

9 колекторів для недолітків - правопорушників,

Допоміжна трудшкола для дефективних дітей у м. Києві,

Біостанція у м. Києві,

6 курсів підготовки робітників серед сільської молоді.

Музей Менделя в м. Одесі,

25 Вечірніх Радпартшкіл.

Трудшколи в м. Катеринославі включати до фінансового плану дальших кварталів в міру їх відкриття.

4) Оснівний дитбудинок глухонімих № 5 (в Одесі), намічений до переводу на держбюджет з місцевого бюджету, з списку тимчасового виключити, бо він злився з дитбудинком № 4.

5) 3 комісії у справах недолітків, на основі постанови Бюджетової Комісії ВУЦВК'у, з списку держбюджетових установ виключити.

6) Відкриття учбових закладів та установ, включених до Держбюджетового списку, повинно відбуватися з відповідного розпорядження Наркомосу, погодженого з ФЕУ, з зазначенням числа відкриття установи, адреси та штату особистого складу керівників та календарного плану заведення окремих посад.

7) Розподіл квартальної суми по §§ кошторисової номенклатури зроби в таких числах, згідно з долученим до цього бюджетовим планом на перший квартал 1925/26 року.

8) Зарплату на перший квартал по тимчасовому видатковому розпису обрахувати згідно з проектом НКФ, затвердженим РНК для всіх установ з вересневих ставок і поясного розподілу 1925/26 року, встановивши її в сумі, затвердженій РНК.

Зокрема: а) Центральному апаратові обрахувати зарплату згідно з новими штатами, затвердженими РНК і з вересневих ставок, з тим одначе, щоб за таких випадків, коли ті чи інші категорії співробітників одержують плату меншу як у вересні — плату видавати по нових ставках, щоб не довелося робити потім перерахунків та повернень з зарплати.

б) по установах соцвиху, Політосвіти, Управління науковими установами й Адміністративному персоналу установ Профосвіти обрахування зробити з вересневих ставок і згідно з штатами 1924/25 року. Всякі зміни що до збільшення штатів вищезгаданих установ можна робити лише від другого кварталу, згідно з постановою міжвідомчої бюджетової наради, затвердженої РНК і в межах, установлених у кошторисі.

в) в частині педагогічного персоналу установ Профосвіти зарплату обрахувати згідно з ставками 24-26 року, виходячи з 5-ти поясного поділу України, але з увагою на зміст навчальних планів, що відбився на кошторисових розрахунках 25/26 р.

Рівночасно, обраховуючи зарплату, треба брати на увагу матеріали про виконання кошторису 1925-26 року й відомості про решти зарплати по окремих установах.

Забронувати за центром для спецфонду 10000 кр. Запропонувати ФЕУ подати на ближчому засіданні НКО проект плану розподілу спецфонду.

Категорично заборонити Управлінням Наркомосу та Керівникам окремих установ збільшувати за 1-го кварталу штати адміністративного персоналу, рівняючи до 1924-25 років.

Поширення робочих планів припускати лише в розмірах, передбачених асигнуванням у кошторисах 25-26 р.

Запропонувати ФЕУ скласти обіжника про порядок виплати зарплати в 1-му кварталі 25-26 року, погодивши його з ВУЦП Робітос'у.

Справу зі включенням до бюджету Наркомосу оплати представників виконбюро пролетстуду подати окремо в ВУРПС.

Доручити Управлінню Профосвіти разом з ФЕУ розробити питання про предметові комісії та оплату окремих робітників в них і подати це на розгляд плановій комісії ФЕУ.

Доручити ФЕУ по згоді з відповідними управліннями Наркомосу розробити правила регуляції порядку запрошень висококваліфікованих фахівців окремими установами.

9) Запропонувати ФЕУ погодити з Управлінням Наукових установ календарний план Наукових Експедицій 1-го кварталу.

10) З сум, призначених в 1-му кварталі на видання Всеукраїнської Академії наук (§ 17), виділити на видання термінологічних словників 20.000 карб. Одночасно просити НКФ видати аванс на рахунок кредитів наступного кварталу в сумі необхідній для виконання видавничого плану термінологічних словників у цілому.

Запропонувати ФЕУ по згоді з Управлінням Упрнауки встановити порядок використання і обліку сум, призначених на видання словників, а також скласти звіт про використання цих засобів.

11) Запропонувати ФЕУ погодити з Управлінням Профосвіти план виклику до центру керівників оперативних установ.

Повідомити обіжно оперативні установи, що ніяких додаткових асигнувань на командировки, крім відкритих кредитів не буде й що непланових командировок в центрі не оплачуватиметься.

12) Розасигновуючи кредити на учбові потреби, розподілити суми на а) біжучі витрати і б) на поповнення обладнання.

Кредити на біжучі потреби переводити регулярно по-квартально, згідно з кошторисними призначеннями, щоб раціонально використовувати засоби на поповнення обладнання лабораторій й кабінетів, запропонувати ФЕУ погодити з Управлінням Профосвіти за прикладом минулого року календарний план розподілу цих сум по окремих установах.

13) Кредит на стипендії робфаківцям і студентам ВУЗ'ів в 1-му кварталі, згідно з тимчасовим видатковим розписом, відкрити з розрахунку по 18 карб. пересічно що місяця на загальний контингент стипендіатів, прийнятих до кошторису 1925-26 року—19.000 осіб.

Розмір стипендій робфаківцям і студентам ВУЗ'ів встановити на основі поясного розподілу, виходячи з загального стипендіального фонду.

Мережу установ розподілити поясами, простосовуючись до поясного розподілу 24-25 року.

Розподіл стипендій по установах ухвалити згідно з розкладкою центральної стипендіальної комісії, затвердженою на колегії Наркомосу 2/XI—25 р.

Розмір стипендій по поясах встановити на 1-й квартал такий:

м. Харків	20	карб.	на місяць
1-й пояс	19	”	”
2-й пояс	18	”	”
3-й пояс	17	”	”
4-й ”	16	”	”
5-й ”	15	”	”

Що до стипендій сімейним студентам (I ^{1/2} разових стипендій), залишити в силі порядок установлений в обіжнику Наркомосу, ч. 219, про що повідомити всі учбові установи Наркомосвіти.

Запропонувати Управлінню Профосвіти скласти список стипендій ім. Петровського, персональний список стипендіатів і список стипендіатів-українців, відкомандированих до ВУЗ'ів РСФРР.

На виплату стипендій ім. Петровського вважати спеціальний фонд, затверджений бюджетом в кошторисі 1924/25 року, персональні стипендії, а також стипендіатів українців, командированих до РСФРР оплачувати з коштів загального стипендіального фонду.

14) Запропонувати Управлінню Профосвіти скласти розподіл стипендій профшкільцям протягом 2-х днів, виходячи з установленого на 1-й квартал числа 1.000 стипендій по 10 карб. Розкладку для реалізації надіслати до фін. економ. Управління.

Доручити ФЕУ разом з Управлінням Профосвіти скласти й розіслати обіжника з указівками, що стипендії профшкіл на основі постанови бюджетової комісії ВУЦВК від 14/X—25 р. повинно видавати в першу чергу дітям, що переходять з дитбудинків, і розподіляти їх серед сільських дітей й дітей робітників, що прибули з інших місцевостей, а учням профшкіл, батьки яких живуть в місцевостях коло шкіл і мають постійний заробіток, стипендій не видавати.

15, Запропонувати Управлінню Політосвіти скласти протягом 2-х днів і надіслати до Фін.-Економ. Управління план використання сум для сельбудів.

16) Запропонувати ФЕУ Наркомос'у в згоді з Управлінням Профосвіти розподілити суми, призначені в 1-му кварталі профшколам; при розкладці взяти на увагу асимілювання на цю мету у місцевому бюджеті й пам'ятати, що в першу чергу треба виділити субсидії сільсько-господарським і індустріяльним школам.

17. Запропонувати ФЕУ збільшити загальний ремонтний фонд 25/26 року за рахунок спеціальних коштів у зв'язку з зробленими затратами на Центр.

18. Кредит на паливо в 1-му кварталі збільшити проти арифметичної кварталної долі на суму 140.073 карб. за рахунок спеціально відпущених НКФ коштів на сезоність. Побільшити в 1-му кварталі кредити на утримання клінічних ліжок, виходячи з числа 5-ти оперативних місяців. Поповнити ці суми в наступних кварталах залежно від розміру відкритих кредитів.

19) При відкритті кредитів курсам-статистики й курсам-рахівників взяти на увагу, що ці курси функціонують лише — 1-і протягом 9-ти місяців, а другі—71/2, а тому суму на 1-й квартал відповідно збільшити рівняючи до 1/4.

20) Запропонувати ФЕУ й відповідним Управлінням Наркомосу скласти обіжника й погодити його з Наркомфіном про включення до місцевого бюджету установ Наркомосу, знятих з кошбюджету. Обіжника як найскоріше розіслати Виконкомам, а копії до ОкрОНО й ОкрФінвідділам.

21) Запропонувати ФЕУ на основі вищенаведеного плану негайно розасигнувати кредити по окремих установах, і повідомити установи про відкриті суми, вказавши кошторис підрозділу.

Копії розасигнування кредитів надіслати відповідним Управлінням Наркомосу, зобов'язавши їх, як що до централізованих кредитів, так і що до сум, призначених окремим установам, точно керуватися затвердженим фін-планом і розасигнуваннями, не переходячи кошторисних призначень.

22) Запропонувати ФЕУ скласти й розіслати обіжника всім оперативним установам про точно додержування бюджетової дисципліни і витрачування сум лише згідно з безпосереднім призначенням й у межах асигнування кредитів.

23) У зв'язку зі зміною шкали плати за навчання, а також беручи на увагу соціальний склад нового прийому, згідно з одержаними відомостями з місць, запропонувати ФЕУ перескласти прибутково-видатковий кошторис на спеціальні кошти з індивідуалізацією по кожній зокрема установі.

Складаючи видаткові кошториси спеціальних коштів, внести на підставі чинного положення статтю на відрахування встановленого відсотку на шкільно-будівничий фонд.

Орієнтаційний кошторис спеціальних коштах надіслати всім Бюджетовим установам, зобов'язавши їх додержуватися призначень на окремі галузі роботи, внесених в кошторис.

Зміни призначень на видатки з кошторису спеціальних коштів можна робити за кожного окремого випадку з дозволу центру.

24) Корективи та зміни вищенаведеного фінансового плану Управління можуть подавати лише по згоді з ФЕУ та по затвердженні Наркомом.

25) По доповіді про попередні підсумки розгляду місцевих бюджетів округ УСРР в Міжвідомчій Бюджетовій Нараді при НКФ постановлено:

25. а) Інформацію т. Бутвина про попередні підсумки розгляду місцевих бюджетів округ УСРР в Міжвідомч. Бюджетовій Нараді при НКФ прийняти до відому.

- б) Констатувати, що картина ходження місцевого бюджету така :
- 1) Міжвідома Бюджетова Рада, при НКФ провадить скорочення асигнувань на народню освіту,
 - 2) не додержується затвердженої норми зарплати.
 - 3) число комплектів шкіл, намічених Виконкомами, скорочується або зовсім виключається,
 - 4) в кошторисах округ не передбачається витрат на заходи що до укомплектування вчителів.
- в) Вважаючи, що через таке відношення до будування роботи по розгляду місцевого бюджету Міжвідома Бюджетова Рада при НКФ зриває реалізацію декрета ВУЦВК'у про загальне навчання. Колегія НКОС'у вважає необхідним повідомити про це РНК та відповідні директивні органи та просити про дачу ними відповідних директив у цій справі.
- г) Запропонувати ФЕУ разом з ВУЦП Робітосу провести через РНК постанову про максимальні ставки учителям шкіл Соцвиху.

III. Адм. Управління

ОБІЖНИКИ

До всіх Окрінспектур, крім Одеської, К.-Подільської, Могилів-Под., Старобільської, Маріупольської та Білоцерківської

30/X — 25 р., Ч. 473

Про облік активних методистів України

Наркомос, вважаючи за потрібне мати облік усіх активних методистів України, пропонував Вам ще в літку (обіжник № 22178 з дня 21/VII) зібрати всі належні відомості по Вашій окрузі й надіслати їх до Державного Наук-Методологічного Комітету, але й досі таких відомостей од Вас не одержано.

Гадаючи, що протягом 3¹/₂ місяців вже можна було встигнути зібрати весь відповідний матеріал для обліку метод-активу, НКОсвіта категорично пропонує Вам ужити всіх заходів для негайного і як найповнішого виконання цього завдання.

Заст. Наркомосвіти Ряпко

Зав. Адмін. Управл. НКО Лещинський

До всіх Окрінспектур Наросвіти

1/XI — 25 р., Ч. 499

Про надіслання відомостей, що характеризують стан та роботу апарату Вашої Окрінспектури після реформи Управління

Постановою Центральної Комісії у справі переведення реформ 3-х ступневої системи управління, Наркомосові дорученої негайно зібрати та детально розробити матеріали, що характеризують позитивні, як і негативні сторони реформи.

На підставі вищезазначеного Наркомос пропонує Вам для виконання згаданого негайно надіслати такі відомости, що характеризують стан та роботу апарату Вищої Окрінспектури після реформ Управління.

1. Стан апарату В) Окрінспектури і стан зв'язку з центром.
2. Чи відповідають штати, що їх установив центр, місцевим умовам. Поправки місцевих Виконкомів. Дотеперішні штати.
3. Добір кваліфікованих робітників, брак робітників, пристосування робітників у мережі округового масштабу. Наслідки реформ що до посилення районного апарату.

4. Зв'язок із Окрвиконкомаами.
5. Практика роботи в умовах 3-х ступневої системи управління та її наслідки.
6. Чи відбулися округові наради по лінії Наросвіти з районовими робітниками з приводу 3-х ступневої системи управління та їх наслідки. Надіслати до Наркомос'у зазначені відомості треба негайно.

Заст. Наркомосвіти **Солодуб**
Зав. Адм. Упр. НКО **Лещинський**

До всіх Окрінспектур Наросвіти

25/XI — 25 р., Ч. 505

Про надсилання копій протоколів засідань, нарад і т. ин. до НКО

Уважаючи на те, що більша частина округ не надсилає до Наркомосвіти копій протоколів засідань Нарад, З'їздів і т. инш. що їх вимагалось вже в обіжнику НКО Ч. 37893 від 30/X, Адміністраційне Управління пропонує надалі виконати розпорядження НКО та надсилати вищезазначені матеріяли в 2-х примірниках до НКО.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**
Зав. Адм. Упр. НКО **Лещинський**

До всіх Окрінспектур Наросвіти, Вуз'ів, Державних Бібліотек і Державних Музейів України

25/XI — 25 р., Ч. 508

Про щорічний обслід установ Наросвіти

У грудні цього року ЦСУ провадить черговий щорічний обслід установ Наросвіти. Своєчасне виконання цього надзвичайної ваги завдання може бути забезпечене лише, як самі органи Народньої Освіти цьому допомагатимуть, успіх обслідування найбільше зв'язується з уважливим і точним заповненням бланків анкети.

Доводячи це до Вашого відому, НКО пропонує Вам ужити всіх заходів, щоб учбові та культурно-освітні установи давали органам ЦСУ всі належні, відповідно до програми обсліду, відомості, точно та невідкладно.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**
Зав. Адм. Упр. НКО **Лещинський**

IV. Фін.-Економ. Управління

До всіх Окрінспектур Наросвіти та сільсько-господарських-шкільних закладів

9/XI — 25 р. ч. 478

Про порядок провадження землеустрійних справ установами Наркомосу разом з Окрінспектурами Наросвіти

До НКО'су доходять відомості, що де-які Окрземнаради та ОЗУ зовсім не беруть до уваги інтересів с. - г. шкіл у справі провадження землеустрою в тих чи інших районах, а навпаки землевпорядковують окремі земельні громади та інші установи за рахунок земель сільсько-господарських шкіл. Таке становище з землевпорядженням с. - г. шкіл та інших установ Наркомосу є також наслідок того, що майже всі Окрінспектури Наросвіти на місцях байдуже ставляться до землевпорядження сільсько-господарських шкіл та інших установ Наркомосу в своїй окрузі.

Треба зазначити, що землевпорядження с. - г. шкіл та інших установ Наркомосу, що містяться в округах та підлягають Окрінспектурам Наросвіти, провадиться в Окрземнарадах та Окрземсудкомісіях дуже часто навіть поза відомом цих Окрінспектур і останні беруть дуже малу участь у справі відводу установам Наркомосу земель, згідно з кодексом законів про народню освіту, та в справі про відвод лісів сільсько-господарським школам (Обіжн. Наркомосу за № 241 від 17/IV).

З приводу всього вищезазначеного Наркомос пропонує Окрінспектурам, с. - г. ВУЗ'ам та профшколам і іншим установам Наркомосу, до яких, стосуватиметься землевпорядження, додержуватись в цій справі таких вимог:

1) Окрінспектури Наросвіти повинні неодмінно стежити за тим, щоб підчас провадження землеустрою в окремих районах бралось на увагу інтереси сільсько-господарських шкіл та інших установ Наркомосу як держбюджету, так і місцевого бюджету.

2) Коли провадяться землеустрійні проекти в Окрземнарадах, в яких порушуються інтереси установ Наркомосу, або розглядаються суперечки про них в Окрземсудкомісіях, Окрінспектури Наросвіти повинні про це знати і захищати інтереси установ Наркомосу.

3) В тому разі, коли земельні справи установ Наркомосу не кінчаються в округах та передаються з Окрземнарад й Окрземсудкомісій на затвердження Наркомземові, до всіх цих проектів повинно прикладати й надсилати до Наркомзему висновки Окрінспектур Наросвіти або установ Наркомосу, яких ці проекти стосуються, але кожного разу з відому окрінспектур Наросвіти.

4) Окрінспектури Наросвіт разом з установами Наркомосу, до яких стосуються різні землеустрійні проекти та судові земельні суперечки,

повинні повідомляти ФЕУ Наркомосу про всі вжиті на місці заходи в цих справах, а в тому разі, коли справи передається до Наркомзему, треба негайно повідомляти про це ФЕУ Наркомосу й надсилати до нього копії зауважень, особистих думок, та протестів до них Окрнар-освіт і пересилати разом з відповідними справами до Наркомзему.

5) Окрінспектури Наросвіт мають постійно знати про розміри земельного користування всіх установ Наркомосу в межах округи, стежити за змінами в їх землекористуванні та повідомляти про це ФЕУ Наркомосу.

6) Одержавши цього обіжника, окремі установи Наркомосу (с. - г. школи та інші установи), повинні негайно надіслати до ФЕУ Наркомосу копії земельних актів та інших документів, на підставі яких вони користуються землею, та й надалі надсилати нові акти та документи до ФЕУ Наркомосу кожного разу при різних змінах в їх земельному користуванні.

Заст. Наркомосвіти **Солодуб**

Член Колегії **Бутвин**

Зав. Адм. Упр. **Лещинський**

До всіх установ, що на Держбюджеті

17/XI — 25 р., Ч. 490

Про лишки кредитів 1924/25 р.

При ревізії фінконтролем звітності установ за минулого 1924/25 року виявлено, що деякі установи не вносили лишків од кредитів 1923/24 р. до прибутку казни, а повертали їх на потреби 1924/25 року.

Зазначаючи цілковиту неприпустимість такого витрачання кредитів закінченого кошторису, Наркомос пропонує негайно внести до Окрфінвідділу на прибуток казни всі лишки від кредитів 1924/25 року й ні в якому разі не користуватися ними на задоволення потреб цього року.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Нач. Фін.-Ек. Упр. **Кржижанський**

До всіх установ, що на Держбюджеті

17/XI — 25 р., Ч. 491

Про порядок перенесення кредитів із параграфу на параграф

Цим для керування повідомляється порядок перенесення кредитів із параграфу на параграф.

Установа, що бажає перенести кредит, надсилає до Наркомосу довідку Каси Окрфінвідділу про розмір лишків кредитів на той параграф, з якого передбачається перенести кредит. Крім того, додається висновок Окрфінвідділу, щоб стверджував:

1) потребу в такому перенесенні, а також, 2) те, що перенесення суми з даного параграфу не відіб'ється на діяльності установи й не викликатиме додаткового асигнування по цьому параграфу.

Прохання у цій справі установ, надслані без довідок та висновків Окрфінвідділу, розглядатися не будуть.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Т. в. о. Нач. Фін.-Ек. Упр. **Кржижанський**

Зав. Кошт.-Фін. Від. **Федоровський**

**До всіх установ Наркомосу, що на держбюджеті,
і всім Інспектурам Наросвіти**

23/XI - 25 р., Ч. 501

Про фінансування курсів укромови при установах НКО

Наркомос цим повідомляє, що спеціальних кредитів на проведення курсів української мови для співробітників Установ НКО, у кошторисі на 1925/26 операційний рік, не передбачено.

Рівночасно повідомляємо, що постановою РНК УСРР від 23/X-25 р. (прот. № 53, 400-а) всім урядництвам надано права повертати кредити на українізацію апарату в межах свого бюджету.

На підставі вищенаведеного пропонуємо провадити українізацію з сум загальних кошторисних асигнувань.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Член Колегії НКО **Бутвин**

У. Упрсоцвих

ОБІЖНИКИ

До всіх Окрінспектур Наросвіти

10/XI—25 р., Ч. 513

Про використання підлітків з дитбудинків

На підставі умови Наркомосу з Наркомземсправ, останній дав своїм місцевим органам директиву про використання підлітків з дит. будинків в колгоспах.

Надаючи цій справі серйозного значіння через те, що більшість наших дитбудинків не мають виробничої бази й трудової кваліфікації не можуть дати дітям, НКО пропонує цілком використати зазначеного обіжного листа Наркомземсправ.

Про наслідки, скількох дітей впорядковано й на яких умовах, а також про всі непорозуміння, що можуть виникнути, повідомте НКО.

Д о д а т о к : відношення Наркомземсправ від 13/XI Ч. 24287.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Зав. Упр. Соцвихом **Кириченко**

Головний Інспектор СПОН **Шліхтер**

К о п і я

До Наркомосвіти

13/XI-25 р. № 24287

На В/№ 37739 н/контр. № 4281

Наркомземсправ повідомляє, що він запропонував всім Окрземвіж-жідам — справу про можливість використання Колгоспами безпритульних дітей дитбудинків з'ясувати на місці з окремими колективами й відомості про кількість дітей, що їх зможуть прийняти ті чи інші колгоспи подати до місцевих органів Наркомосвіти.

Зав. сільгосп. відділом (підпис)

За Зав. Адм.-Орг. від. (підпис)

З г і д н о : Діловод Упр. Соцвиху **Пісківський**

До всіх Окрінспекторів Наросвіти

14/XI-25 р., Ч. 484

Про загальне навчання дитячого населення

Шановні товариші!

Постанова РНК від 5/VIII - 25 р. встановлює обов'язковість навчання для дітей 8—9 років з 1925 - 26 р. Рівночасно ми маємо попередні постанови РНК та ВУЦВК'у, що згідно з ними 4 - хлітка повинна стати загально - приступною для всіх дітей до 11 років включно протягом 1924 - 25 — 1929 - 30 років.

Виконання цих постанов вимагало проробити величезну попередню підготовчу статистичну роботу, що, на думку РНК, повинна була закінчитися ще в 1924 - 25 році. Її не виконано своєчасно через перехід до трьохступневої системи управління. І ті завдання, що їх повинно - б виконати, в 24 - 25 році, стоять в плані праці органів наросвіти на 1925—1926 рік.

Головні з тих завдань - це облік вивчення руху дитячих кадрів, що для них школа повинна стати обов'язково й загально - приступною, та вивчення шкільного району. Особливе, бойове значіння має облік та вивчення руху дитячих кадрів з двох причин: у зв'язку з постановою РНК від 5/VIII - 25 р. школа повинна стежити за тим, щоб 8—9 літні діти вступали до школи, та потім відвідували її на протязі 4 - х років. Невідвідування дітьми школи викликає кару на батьків. В такому разі вчитель повинен стежити за тим, щоб школа завчасно підготувалася до прийому того чи иншого обов'язкового для неї числа дітей, себ - то, вона завчасно повинна знати, скільки 8—9 літок піде до неї на той чи другий рік. Але рівночасно школа повинна стати загально - приступною й для дітей старшого віку. Себ - то, ми повинні забезпечити школу старшими групами з одного боку, а для перерістків повинні влаштувати пункти ліквідації неписьменности. У зв'язку з тим окрінспектура наросвіти перед початком кожного шкільного року повинна мати найдокладніші відомості не тільки про дітей 8—9 років, але й про всіх дітей 8—11 років, про кожний вік окремо. Складати особисті списки дітей 8—9 років та збирати відомості про дітей другого віку на кожний рік зокрема недоцільно, а тому I - ша Всеукраїнська Народа в справі загального навчання ухвалила, що для постійного стежіння за рухом дитячих кадрів у шкільному районі, наперед треба скласти особисті списки дітей до 15 років включно по всіх шкільних районах УСРР. Дальше стежіння за рухом їх в районі полягатиме в тому, що перед початком кожного учбового року вчитель викреслюватиме зі списків дітей померлих, або тих, які виїхали з району, і заводить до списків тих, що народились та оселились в районі школи. Народа також ухвалила, що складати особисті списки дітей повинно в шкільних районах в грудні місяці 25 р. Форми списків, а також форми звітів повинен був Наркомос надіслати до округ не пізніш як 1 листопаду.

Та Наркомос не зміг виконати цього завдання в зазначений нарадою термін, не вважаючи на те, що після наради округи звертались з проханням як найскоріше ці форми надіслати. Ще на нараді представник ЦСУ заявив протест проти провадження дитячого обліку цим роком. Надалі, коли Наркомос звернувся до ЦСУ з пропозицією погодити наші форми й переводити облік дітей разом з Наркомосом, ЦСУ рішучо від цього відмовилось. Ця справа надовго затяглася, аж доки ми не дістали особистого дозволу від голови РНК, т. Чубаря робити облік дітей самостійно від ЦСУ. Зараз форми списків і бланків звіту вже адано до друку й біля 25 - го грудня їх надішлеться до округ.

У зв'язку з тим змінюється порядок виконання праці обліку дітей, так само, як міняється й самий термін виконання праці. Складання списків дітей, складання звітів для окремих селищ і для шкільних районів повинно закінчитись протягом лютого 1926 р., на протязі березня повинно вже скласти райнові звіти; на протязі квітня — округові звіти повинно розробити й надіслати до НКО.

Порядок виконання праці також міняється, оскільки її провадять виключно органи Наркомосвіти. Облік провадиться виключно з розпорядження інспектури наросвіти, так само, як і відповідальність за організацію обліку на ню покладається. На місцях облік провадить школа й вчитель за допомогою суспільства (КНС, КСМУ, піонерів), а також культсекцій сільрад. Але відповідальність за облік падає на вчителя й сільраду. Що до цього, то Наркомос порозуміється з відповідними організаціями й разом з ними надішле спільного обіжника як до Вас, так і до відповідних організацій (спілок Робос, КСМ і др.). Як технічно провадиться облік, докладно зазначається в інструкціях, що їх Вам надішлеться з разом з бланками списків.

Тепер що до обслідування шкільного району. Це так само провадитиметься, як внутрішня праця органів НКО. Ми хочемо тільки порозумітися з НКВС про те, щоб разом з обслідом шкільного району провести технічне обслідування шкіл. Коли це здійсниться, то можна буде вважати, що вся підготовча праця що до складання планів переведення загального навчання буде вже пророблена.

Бланки обслідування шкільного району надішлеться до Вас одночасно з бланками обліку дітей. Працю цю треба буде також провадити одночасно.

Перш ніж розпочинати працю, треба буде провести кампанію разом з усіма організаціями, що братимуть участь в ній. Написати спільних листів разом з тими організаціями до вчителя й спілок РОБОС, так і до комсомольців і піонерів. Почати газетну кампанію, де на це є змога. І коли увага суспільства на цей бік повернеться, тоді вже й розпочати працю організовано.

Надсилаючи разом з цим резолюції Всеукр. Народи в справі загального навчання, НКО гадає, що вони Вам трохи допоможуть в справі підняття кампанії що до переведення обліку дитячого населення та вивчення шкільного району.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Секретар центр. у справах шкільної
мережі комісії **Стасюк**

Затверджено на колегії НКО 2/ХІ—
25 р., (прот. Ч. 26).

**Резолюція Всеукраїнської Народи в справі загального навчання
на доповідь секретаря центр. у справах шкільної мережі комісії
„Вивчення руху дитячих кадрів школою“**

Заслухавши доповідь Секретаря Центр. по шкільній мережі комісії „Вивчення руху дитячих кадрів“, Всеукраїнська Народа по загальному навчанню ухвалила :

1. Визнати вивчення руху кадрів дитячого населення для школи необхідним і обов'язковим.

2. Робота що до вивчення кадрів дитячого населення в кожному зокрема залюдненому пункті повинна складатись з двох частин: попереднього основного обліку дитячої маси й постійного слідкування за рухом її, шляхом поповнення матеріалів основного обліку дитячих кадрів відомостями за дітей, народжених після менту переведення обліку, а рівно - ж викреслення з цих матеріалів умерлих. Внесення згаданих змін повинно переводитись раз на рік, перед початком академічного року, за даними ЗАГС'ів.

3. Можливо скоріше переведення основного обліку кадрів дитячого населення потрібне як для вивчення перспективного руху їх, так і для перевірки операційних планів переведення загального навчання з'окрема, з огляду на що визнати необхідним перевести вищезазначений облік в такий термін: до 1 листопада 25 р. НКО повинен надіслати до округ бланки обліку; до 1 грудня 25 р. ці бланки повинні бути вже надіслані до культсекцій сільрад. На 1 січня 26 р. підсумки обліку для кожного з'окрема залюдненого пункту повинні бути вже у РВК. На 1 лютого 26 р. округи повинні мати вже підсумки обліку зі всіх районів. На 1 березня 26 р. загально-округові підсумки обліку дитячого населення повинні бути надіслані до НКО.

4. Переведення основного обліку на місцях доручається культсекціям сільрад, технічним апаратом яких в цьому відношенні вважати школу.

5. Облік маси дитячого населення в кожному з'окрема залюдненому пункті проводить шляхом обходу й опиту населення. Для цієї роботи потрібно притягнути всі письменні й живі сили села, а де можливо, і старших учнів. Розробка матеріалів проводиться в школі, при чому, де можливо, до тої роботи притягуються також учні під керовництвом вчителя, який повинен використати цей матеріал і для педагогічної праці.

6. Технічно можливою системою обліку дітей визнати списочну систему. Після переведення обліку, дані його зосереджуються в школі й переносяться до так званих шкільних „метричних книжок“, які також хороняться в школі. Такі метричні книжки повинні бути складені по формі, яка наведена в тезах доповіді Секретаря Центр. по шк. мережі комісії зі змінами резолюції в п. 11.

7. Вважати доцільним охоплення попереднім основним обліком дітей віком до 15 років включно.

8. Вважати доцільним робити підсумки обліку дітей по формах НКО в межах окремих залюднених пунктів. При чому до форми НКО внести зміни в звязку зі зміною форми, по якій провадиться облік. Підсумки обліку для кожного з'окрема залюдненого пункту й для шкільного району надсилаються до РВК, який зводить їх для району й районіві підсумки обліку надсилає до округової по шкільній мережі комісії. Ця остання зводить дані районів, додає до них підсумки обліку дітей в округовому місті й надсилає загально-округові відомості до Центральної по шкільній мережі комісії.

9. Заготовку бланків обліку необхідно перевести за кошти народсвіти. В звязку з внесенням змін в техніку обліку, НКО треба виробити нову інструкцію, де між иншим, конкретно вказати на те, що батьків, які не посилають дітей до школи викликатиме сільрада, а не школа.

10. В формі бланку обліку змінити заголовок, оскільки прийнята система списочна, а не карточка. В графі 1-ій постановити наперед прізвище дитини Графу 5 постановити на місце 4-ої і розробити на вертикальні підграфи для кожного року; в графі 8-ій поставити й „як довго“. Крім того, додати графу „родинний стан дитини“.

11. В формі метричної книжки графу 11-ту поставити між 3 і 4

Добавити графу 4-ту „до якої школи“.

12. Рахувати, що намічена система обліку може бути використана тільки для села й невеликого міста. Система обліку для великих міст вимагає особливої розробки.

Резолюція наради в справі загального навчання на доповідь з місць

Заслухавши доповіді представників округ, Нарада встановлює :

I. В справі переведення загального навчання округи мали такі перешкоди що до переведення першого року : непевність даних про кількість дитячого населення по округах, відсутність апарату, що мав спеціально переводити підготовчу працю та коштів на його утримання. Дезорганізація плану роботи новим районуванням. Відсутність практики та своєчасного інструктування й керівництва. Не завжди уважне відношення бюджетових та окрпланових комісій до справи переведення загального навчання. Відсутність обопільного зв'язку округових комісій з окрпланами та окрвиконками.

II. Одночасно з цим нарада встановлює, що, не вважаючи на перешкоди, справа переведення загального навчання перебуває в такому стані :

1) Переважна кількість округ має орієнтовочні дані про склад та кількість дитячого населення, але для складення певного п'ятирічного плану переведення загального навчання ці дані придатними визнати не можна.

2) Округи мають відомості про стан сучасної шкільної мережі.

3) На підставі зазначених відомостей переважна кількість округ складала п'ятирічний план переведення загального навчання й всі округи план на 1925—26 учбовий рік. Однак плани вимагають належного удосконалення й корективів у зв'язку з непевністю вихідних даних.

III. Нарада стверджує, що постанова ВЦВК'у та РНК УСРР про загальність та обов'язковість навчання з директивою охоплення школою в першу чергу дітей 8—9 років мобілізувала пильну увагу широких мас робітників та селян навколо справи переведення загального навчання ; але одночасно нарада зазначає тенденцію населення до посилки в школу в першу чергу дітей старшого віку. Нарада також констатує, що в більшості округ план загального навчання складено з розрахунком переведення загального навчання на протязі 1925 — 30 р.р. Видання декрету від 5/VIII вимагає цілковитої переробки плану та збільшення фінансових витрат з наступного учбового року.

IV. Помешкань для охоплення дітей згідно завданню в біжучому році в більшості округ не вистачає, в деяких округах навіть існуюча шкільна мережа помешканням не забезпечена. Нарада підкреслює, що не всім округам вдалося повернути шкільні помешкання, які зараз використовуються другими установами.

V. З невеличким винятком школа цілком забезпечена вчителями.

VI. На підставі вищезазначеного, Нарада вважає за доцільне : 1) при розгляді округових бюджетів в центрі необхідно вносити корективи що до відсотку на народвіту в бік його збільшення, особливо для тих округ, де на цей рік він зменшився, 2) урегулювати та прискорити справу з визначенням дотації на народвіту : на утримання дитячих закладів інтернатного типу, шкільне будівництво, утримання нових шкільних комплек-

тів, 3) вжити заходів, щоб усі асигнування на відкриття та утримання нових комплектів в майбутньому йшли з 1-го вересня, а не з 1-го жовтня для того, щоби учні цих комплектів мали змогу нормально розпочинати шкільний рік, 4) Беручи на увагу те, що видатки на комплект у переважній більшості округ значно нижчі встановлених норм, прохати НКО подбати про те, щоб видатки ці були доведені до відповідних норм, 5) вжити заходів до повернення школам шкільних будинків та до утворення шкільного будівельного фонду, врегулювання відпуску лісу на шкільне будівництво, врегулювання справи довготермінового кредиту на шкільне будівництво з таким розрахунком, щоб будівельний період розпочався своєчасно. Разом з тим Нарада визнає за необхідне підняти питання перед відповідними органами про пільгову перевозку лісу на шкільне будівництво з півночі до південних округ, 6) встановити тісніший зв'язок з округовими комісіями, а останнім — з окрпланами, щоби справа переведення загального навчання набрала одноманітних форм по всій Україні, 7) спільно зі спілкою Робос винайти засоби укомплектування шкіл вчителями в тих округах, де відчувається брак в робочій учительській силі, 8) просити НКО, щоби по лінії політосвіти було дано вичерпуючу інструкцію про організацію пунктів лікнепу для дітей соціалістичного віку, які не попадуть вже до школи в зв'язку з переведенням загального навчання.

Резолюція Всеукраїнської наради в справі загального навчання на доповідь „Методика складання плану розгортання шкільної мережі“

Заслухавши доповідь, Нарада намітила такі заходи в справі складання планів розгортання шкільної мережі:

1. Вважаючи на перше завдання переведення плану загального навчання охоплення на даний шкільний рік всіх дітей 8—9 років та дітей старшого віку, які по тих чи інших причинах раніш не попали до школи, складати плани загального навчання з таким розрахунком, аби усі кадри дітей 8—9 років на даний рік були охоплені школою.

При розгортанні плану загального навчання мережу 1925—26 року визнати за вихідну, при наявності факту зменшення дитячих контингентів і при умові повного охоплення I-ми групами 8—9 літніх і старших дітей, не скорочувати кількість комплектів старої мережі, а лише звернути лишок їх на нормалізацію праці в школах.

2. При розгортанні шкільної мережі, приймаючи за вихідний 3-х верстний радіус, як максимальний й фінансово-виправдуєий рахувати можливим при наявності відповідних передумов або місцевих обставин змінити цей радіус в бік зменшення. Для уточнення поняття про шкільний район нарада рахує таким залюднену територію з максимальним радіусом в 3 верстви (від пункту заснування школи), яка мусить обслуговуватися кількістю комплектів, що відповідає кількості дітей на даній території й вираховуються за відповідними нормами.

3. Для уточнення плану розгортання шкільної мережі елементами цього плану визнати: а) матеріали обслідування шкільних районів, б) шкільну мапу округи, в) самий план розгортання. В зв'язку з тим й праця над складанням плану або його уточненням розпадається на такі ж стадії.

4. Порядок складання плану розгортання шкільної мережі, що його висунуто в доповіді, визнати в загальному правильним, причому з метою надання чіткості роботі над складанням плану визнати за доцільне: а) складання плану загального навчання повинно вестися на підставі й обліку дітей і поруч зі шкільними будівництвами при активній участі всього населення, б) обслідування району провести спільно з біжучим обслідуванням ЦСУ на 1/XII—25 р., для чого прохати НКО справу цю погодити з ЦСУ. Прохати НКО своєчасно надрукувати й надіслати на місця бланки обслідування та інструкцію, в) обслідування шкільних районів, а також його систематизація, як і саме складання плану розгортання шкільної мережі повинно закінчити до 1/IV—26 р.

5. Приймаючи на увагу велику й відповідальну роботу, що її необхідно перевести в зв'язку зі складанням досконального плану загального навчання, прохати НКО підняти перед належними інстанціями питання про більшу фіксацію уваги Орквиконкомів на справі загального навчання, зокрема справі зміцнення робочого у апарату в справі переведення підготовчої роботи що до загального навчання. Разом з тим рахувати за конче необхідне дати всім округам одного штатного робітника для переведення підготовчої праці, що до загального навчання.

6. Нарада висловлює певність, що складання плану загального навчання є лише вступною роботою детпереведення загального навчання. В першу чергу необхідно змагатися організувати думку й кошти радянського суспільства коло цієї справи.

Резолюція Всеукраїнської наради в справі загального навчання на доповідь ФЕУ НКО „Про складання фінансового плану переведення загального навчання“

Заслухавши доповідь ФЕУ „Про складання фінансового плану переведення загального навчання, ремонту шкільного будівництва т. инш.“ Всеукраїнська Нарада ухвалила:

1. Метод складання фінансового плану переведення загального навчання й метод безпосередньої його ув'язки з фінансовим планом, ремонту та шкільного будівництва, наведений в доповіді НКО визнати правильним. Норми, встановлені НКО, визнати мінімальними. Разом з тим зазначити, що дефіцитні округи в своєму бюджеті на 25—26 рік ці норми зменшили.

2. Зазначити, що через несвоєчасне одержання від центру остаточних контрольних цифр місцевого бюджету, з одного боку, через невиявленість розміру дотації на загальне навчання для кожної округи з другого, не вважаючи на своєчасне отримання вказівок від НКО, фінансовий план переведення загального навчання всіма округами складений був за різними системами. З огляду на те й досі неможливо внести остаточних корективів до попереднього схематичного плану НКО.

3. Зазначити (на підставі відомостей про побудову місцбюджетів), що план переведення загального навчання в тій частині, яка перепадає на 25—26 рік, може бути виконаний тільки при допомозі центру через відпуск відповідної дотації.

4. Зазначити, що кількість комплектів, яку відкривають округи (по основному та заграфному кошторисові) не вичерпує цілком завдання ВУЦВК що до охоплення на 100% дітей 8—9 літ. Таким чином, це з'являється тим мінімумом на 25/26 рік, який є необхідний для реального здійснення загального навчання на Україні.

5. Приймаючи на увагу все вищезазначене, а також початок учбового року й те, що частина внесених в місцбюджет нових комплектів вже відкрита й приступила до праці, просити НКО: а) вжити всіх заходів щоб при розгляді центральними органами бюджетів округ заявлена кількість комплектів не була зменшена; б) вжити всіх заходів до скорішого виявлення розміру дотації кожній окрузі на загальне навчання; в) вжити заходів до скоршого здійснення постанови РНК про максимальну (25%) участь дитбудинків в бюджеті соцвиху, позаяк видатки на дитбудинки поверх 25% загрожують нормальній забезпеченості шкільної мережі, особливо в зв'язку з переведенням загального навчання.

6. Що-ж торкається складання фінансового плану введення загального навчання на весь час, потрібний для його здійснення, в додаток і розвиток попередніх вказівок просити НКО: а) встановити абсолютно тверді норми для всіх частин фінансового плану переведення загального навчання (норми обладнання шкільного комплекту, та норми видатків на це, їх утримання, типу та обсягу шкіл, вартости ремонту, одиниці зарплатні й т. п. б) складання фінансового плану переведення загального навчання, по можливості погодити з загальним 3-річним планом побудови держ. і місц. бюджету НКФ; в) зобов'язати всі окрінспектури скласти фінансовий план переведення загального навчання й надіслати його до НКО не пізніше 1/V—26 р.

7. З огляду на те, що ремонт та шкільне будівництво не можуть бути відокремлені від загального фінансового плану переведення загального навчання визнати необхідним: а) фінансовий план шкільного будівництва та ремонту на весь час переведення загального навчання складати в безпосередньому зв'язку з загальним планом; б) негайно приступити до виявлення потреби в ремонті та шкільному будівництві; в) план ремонту та шкільного будівництва надіслати до НКО разом з загальним фінансовим планом переведення загального навчання, себ-то не пізніш 1/V—26 р.

8. Для того, щоб як найскорше можна було розпочати ремонт та шкільне будівництво, просити НКО: а) як найскорше розробити положення про утворення шкільно-будівельного фонду; б) прискорити розв'язання питання про відпуск лісу на ремонт та шкільне будівництво; в) скоріше виявити розмір дотації на ці потреби; г) поставити на розв'язання відповідних органів питання про організацію довготермінового кредиту на ці потреби; д) вжити всіх заходів для здійснення постанови РНК та місцевих органів влади про звільнення шкільних помешкань, які користуються зараз іншими установами.

До всіх Окрінспектур Наросвіти

14/XI—25 р., Ч. 485

Про включення до денного порядку райконференцій вчителів доповіді про III Всеукр. Наряду у справі комдитруху

Згідно з постановою Ц. Б. Комдитруху від 1/X-25 р. Наркомосвіта пропонує Вам включити до денного порядку райконференцій вчителів доповідь про III Всеукр. Наряду у справі комдитруху.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Зав. Упрсоцвихом **Кириченко**

Зав. Адм. Упр. НКО **Лещинський**

До всіх Окрінспектур Наросвіти

16/XI — 25 р., Ч. 487

Про популяризацію часопису „Рад. Статистик“

Центральне Статистичне Управління України видає часопис „Радянський Статистик“. До завдання цього часопису входить: приступною мовою висвітлювати сучасні завдання державної статистики й популяризувати питання статистичної методології, даючи найширшим масам робітництва та селянства статистично-економічні відомості насамперед про УСРР, рівняючи їх з даними про цілий Союз РСР та й з даними про економічний стан усього світу. Крім того виходитимуть комплексні числа, присвячені окремим галузям народного господарства, культурного життя, а також освітлюватиметься окремі цікаві з господарського боку округи: металургійна, кам'яно-вугільна, залізно-рудна, кустарно-промислова, цукрова й хліборобська.

В роботі нашого вчительства цей часопис конче потрібний і для шкільної і для громадсько-політичної роботи. Коли-ж взяти на увагу, що наближається загальний перепис по всій Україні, в якому учительство й учні візьмуть, очевидно, широку участь, то роля часопису „Радянський Статистик“ набуває яскравого значіння.

Редакція „Рад. Статистик“ обіцяє від себе присвятити на своїх сторінках відповідний розділ що до майбутнього перепису, його техніки та що до участі вчительства й учнів в цьому переписові.

З огляду на все це, Наркомос рекомендує всім Окрінспектурам по змозі передплатити „Рад. Статистик“ для всіх районних опорних шкіл, де вчительство цілого району зможе користуватись з цього часопису. Адреса редакції: Харків, Маріїнська вул. 12. Телеф. редакції 41-18.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Зав. Упрсоцвихом **Кириченко**

Зав. Адм. Упр. НКО **Лещинський**

До всіх Окрінспектур Наросвіти

17/IX — 25 р., Ч. 488

Про надіслання операційних та робочих планів на 1925-26 шк. рік

Ще й досі деякі інспектури не надіслали своїх операційних на 25-26 рік планів і зокрема планів роботи на перший триместр, дарма, що про це запропоновано їм ще на початку шкільного року. Через це Упрсоцвих НКО не має змоги звязати й систематизувати плани окрінспектур в царині соцвиху, щоб подати від себе відповідні вказівки, зауваження й поради та скористуватись ними для складання загального провідного плану на майбутній рік.

Нагадуючи про це, Упрсоцвих пропонує Окрінспектурам надіслати негайно до НКО свої операційні на 25-26 рік плани й робочі на перший та другий триместр.

Заст. Наркоми Освіти **Солодуб**

Зав. Упрсоцвихом **Кириченко**

Зав. Адм. Упр. НКО **Лещинський**

До всіх Окрінспектур Наросвіти

27/XI - 25 р., Ч. 508

Про поліпшення внутрішнього змісту трудшкіл

Скрутний стан шкільної мережі за попередніх років, одночасно з загальним підвищенням економічного рівня Республіки, поступовно ліквідується, а деякі перешкоди до нормальної праці трудових шкіл майже зовсім усунено. Шкільна мережа значно поширилася. Поліпшилось забезпечення її господарчої та учбової частини. Учителство підвищило свою кваліфікацію. Шкільний рік розпочався своєчасно. Але й донині залишилися дуже значні хиби — це занадто поверхове засвоєння учнями встановленого Наркомосом мінімуму для кожної групи; та безпідставний перехід учнів з молодших груп до старших. Інспекторські ревізії виявили, що обсяг знання учнів по групах, особливо сільських шкіл, зовсім не відповідає вимогам програмового мінімуму, що надає їм властивості старої земської школи та утворює різницю між школою села та міста. Щоб усунути вказані хиби, Наркомос пропонує Вам на першій-же округовій нараді що до народньої освіти, де мусить взяти участь райінспектура, завідувачі культвідділами, райвиконкомів, завідувачі досвідними установами, а також на районних учительських конференціях, порушити справу поліпшення внутрішнього змісту трудових шкіл, особливо сільських, запропонувавши певний план цієї праці.

Яко першу вимогу треба здійснити визначену Наркомосом тривалість учбового року, цеб-то до 1 червня на селі і до 20-го в місті.

По друге обов'язати учителство виконувати встановлений Наркомосом програмовий мінімум для кожної групи, а також унормувати перехід учнів з молодших груп до старших на підставі засвоєного учнями встановленого мінімуму знання та звичок.

Крім того, Наркомос пропонує звернути пильну увагу на переведення протягом біжучого року ревізії сільських шкіл, надавши цій праці плановості та відповідного змісту. Ревізію не слід обмежувати, як то було дотепер, поверховими вражіннями від короткочасного перебування у школі. Інспектор мусить через ревізію виявити дійсний обсяг знання та звичок учнів по групах і як саме цей обсяг відповідає вимогам програму Наркомосу.

Формами такої перевірки знання та звичок учнів можуть бути: перегляд дитячих праць, розмови з учнями, з метою виявити їхній загальний розвиток і, нарешті, переведення контрольних праць учнів, але в нормальних шкільних умовах. Такі ревізії треба робити за певним планом, ознайомлюючи найбільше число робітників округи з наслідками від них на районних конференціях та інших зборах учителів, щоб найзначніша маса робітників мала змогу скористуватись з досвіду тієї чи іншої школи.

Надаючи великої ваги підвищенню знання та звичок учнів трудових шкіл узагалі й сільських зокрема, Наркомос пропонує у звітах зазначити наслідки Вашої праці в цій справі, а також причини відсталості учнів та заходи, щоб зліквідувати ці непопустимі надалі хиби в школі.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Зав. Упр. Соцвихом **Кириченко**

Зав. Адм. Управл. НКО **Лещинський**

До всіх Окрінспектур Наросвіти

27/XI — 25 р., Ч. 509

Про операційний план на майбутній рік

Операційні плани НКО в тій частині, що мусить відбивати стан округ що до поширення мережі установ соціального, дотепер складалося виключно на підставі міркувань центру.

Ці плани значно розходились з планами окрінспектур і здебільшого не реалізувалися.

Вважаючи такий порядок за ненормальний, Наркомос вирішив надалі складати свої операційні плани на підставі місцевих матеріалів.

Повідомляючи про це, Наркомос пропонує Вам розпочати підготовчу працю складання операційного плану на 1926—27 шкільний рік.

Операційні плани окрінспектури повинні включати:

1. Дані про нинішню шкільну мережу на 1 січня 1925 р.:
 - а) число шкіл, дітей, педробітників та техробітників з розподілом на типи (однокомплектні, двохкомплектні і т. д.).
2. Дані про джерела утримання шкільної мережі в 1924—25 році з визначенням, скільки асигновано та скільки фактично витрачено.
3. Дані про асигнування на утримання шкільної мережі (та з яких джерел) на 1925—26 рік.
4. Дані про % охоплення дітей школою в 1924—25 та 1925—26 роках.
5. Дані про число дитячого населення 8—9 років з зазначенням, скільки з них вчилася в школах в 1925—26 році і скільки підлягає прийому до школи в осени 1926 року.
6. Дані (орієнтаційні) про число вільних місць по школах на кінець 1925—26 року для прийому новаків.
7. Дані про число нових шкільних комплектів на 1926—27 шкільн. рік: а) прийому 8—9 літніх дітей (новаків); б) для нормалізації сучасної шкільної мережі; в) для другого концентру семирічних шкіл.
8. Дані про % охоплення школою в 1926—27 р. дітей 8—9 років і 8—11 років.
9. Дані про вартість утримання шкільної мережі на 1926—27 рік—окремо чотирьохрічок і семирічок та за якими розрахунками.
10. Аналогічні дані (як по шкільній мережі п. п. 1, 2, 3, 7, 9) про дошкільне виховання.
11. Аналогічні дані про дитячі будинки, дит. колонії, містечка.
12. Аналогічні дані про установи для боротьби з дитбезпритульністю.
13. Дані про установи у справі боротьби з правопорушеннями підлітків.
14. Дані про влаштування на виробництво підлітків з дитячих будинків.
15. Дані про допоміжні школи.
16. Дані про шкільне будівництво.
17. Дані про установи дефективного дитинства.
18. Дані про досвідно-зразкові дитячі установи.
19. Дані про організаційні заходи: курси, семінари, з'їзди, наради і т. инш.
20. В окремій розділі треба подати вичерпливі дані про забезпечення установами соціального виховання дітей нацменшостей (порівняти з загальним числом).

Всі дані складати методом порівняння стану на 1925—26 р. і перспективним планом 1926—27 р.

Проект операційного плану на 1926—27 шкільний рік надіслати до НКО не пізніш як 1-го березня 1926 року.

До плану слід додати відомості про господарський та фінансовий стан округи та про перспективи на 1926—27 рік.

Заст. Наркома Освіти **Солодуб**

Зав. Упр. Соцвиху **Кириченко**

Зав. Адмін. Управ. НКО **Лещинський**

VI. Упрполітосвіта

До всіх Окрінспектур Наросвіти

28/X — 25 р., Ч. 462

**Про заборону знижувати норми віку учнів на лік-
пунктах для підлітків**

Згідно з планом ВУНКЛН в 1925/26 навчальному році підлягають до навчання 25% загального числа неписьмених підлітків віком от 12 до 16 років.

Проте доповіді й звіти з місць свідчать, що деякі округи (Одеська, Чернігівська, Миколаївська, Сталінська, Першотравенська) дозволяють у школах для підлітків зниження норми віку до 10-ти років.

Порушуючи цим загальний зростовий склад учнів, тим самим пере-шкоджають нормальному провадженню праці на лікпунктах.

Тому Наркомосвіта пропонує всім ОкрОНО точно дотримуватися у школах лікнепу встановленої норми.

Справу навчання неписьмених от 10-ти років погоджувати з Соц-вихом, організуючи для них спеціальні лікпункти.

Заст. Наркома Освіти Ряпо

Зав. Управління Політосвіти Логінов

Зав. Адмін. Управління НКО Лещинський

VII. Упрнаука

Положення про Український Біохемічний Інститут

I. Мета, права та обов'язки Інституту

1. Для розвитку на Україні науково-дослідної роботи в царині біохемії та близьких до неї наук, а також для підготування кадрів висококваліфікованих наукових робітників і викладачів по вищих школах УСРР, у місті Харкові засновується Український Біохемічний Інститут.

2. Український Біохемічний Інститут з організаційного як і наукового погляду перебуває у віданні НКО УСРР, цей затверджує план праці та звіти Ін-ту, дає йому директиви й затверджує всіх наукових робітників Ін-ту, згідно з п. п. 10 — 14 цього положення.

Примітка: Ін-т може діставати від НКЗдоровля та НКЗему наукові завдання відповідні їхнім практичним потребам.

3. Наукова праця Ін-ту зв'язується з працею ВУАН. Ін-т повідомляє ВУАН про наслідки своїх дослідів, бере участь в конференціях і з'їздах, що їх скликає Академія і стосуються до питань, котрі вивчає Ін-т. Директор Ін-ту, коли персонально він не належить до членів ВУАН, увіходить до складу ВУАН як член-кореспондент.

4. Інститут має такі завдання:

а) науково розробляти різні питання з біохемії і в першу чергу найактуальніші, що мають найважливіше значіння для культурного будівництва УСРР.

б) Проводити наукову консультацію у всіх питаннях, що їх вивчає Ін-т та які виникають в державних або громадських установах України.

в) готувати кадри висококваліфікованих наукових робітників і викладачів вищої школи відповідної спеціальности.

г) навчати біохемічних методів досліджувальників лікарів, біологів, агрономів, що працюють в установах НКО, НКЗдоровля, і НКЗему УСРР та потребують для своєї наукової або науково-практичної діяльности зазначених знаннів.

5. Для зазначеної мети при Інституті організується: а) циклові, або окремі лекції з різних галузей біохемії; б) практикум і семінари для вивчення окремих методів.

6. Ін-т є державна установа на державному постачанні.

7. Ін-т має право, додержуючи чинних нині законів, скликати конференції, видавати свої друковані органи й наукові праці, а також в межах своєї компетенції входити в безпосередні зносини з усіма науковими установами СРСР та закордонними встановленим порядком.

8. Ін-т має печатку зі своєю назвою „Український Біохемічний Інститут“.

II. Персональний склад Інституту

9. В особовий склад Ін-ту входять: директор Ін-ту, його помічник, вчений секретар, асистенти, дійсні члени, наукові співробітники, аспіранти і технічні співробітники.

10. Директора Ін-ту і його помічника призначає Наркомос (по Управлінню Науковими Установами).

11. Секретаря та асистентів обирають загальні збори Інституту і затверджує їх Наркомос по Упр. Науковими Установами.

12. Обрання та затвердження дійсних членів та наукових співробітників відбувається на загальних для всіх науково-дослідчих катедр основах.

13. Наукові робітники Ін-ту користуються всіма правами відповідних наукових робітників науково-дослідчих кафедр.

14. Праця аспірантів, їхній вступ до Ін-ту та перехід в наукові співробітники відбувається згідно з положенням про аспірантів науково-дослідчих кафедр

15. Технічних співробітників запрошує й затверджує Бюро Ін-ту.

III. Управління Інститутом

16. Директор Інституту є відповідальний перед Наркомосвітою керівник усієї праці Інституту. На допомогу для керівництва працею інституту утворюється Бюро Ін-ту в складі директора, його помічника секретаря та 2-х штатних наукових робітників з обрання загальних зборів і затвердження Наркомосвіти.

17. Всі наукові справи, як, напр. складання плану праці, обміркування наслідків окремих робіт Ін-ту, обговорювання звітів Ін-ту, вибори нових робітників та инш. відбуваються на загальних зборах Ін-ту.

18. Загальні збори провадиться під головуванням директора Інституту, або його заступника й складаються з усіх наукових робітників, а саме: асистентів, наукових співробітників, аспірантів та дійсних членів.

IV. Кошти Інституту

19. Кошти Інституту складаються: а) з асигнувань за кошторисом НКО, б) субсидій на спеціальну працю та з спеціальною метою від усіх державних та громадських установ, зацікавлених у праці Ін-ту, в) спеціальних коштів що утворюються порядком постанови РНК УСРР від 12/II 1925 р. (Збірн. Закон. 1924 р. № 6 арт. 46).

VIII. Упрофос

Затверджено на засіданні Колегії НКО,
2/XI — 1925 р., прот. ч. 26.

І н с т р у к ц і я

про розподіл держстипендій студентам ВУЗ'ів УСРР

I. Загальне число держстипендій, призначене студентам окремих ВУЗ'ів, передається до распорядження Правлінню даного ВУЗ'у.

II. Розподіл стипендій покладається на стипендіальні комісії ВУЗ'ів.

III. Призначення стипендій студентам провадиться таким порядком:

1. студенти, що скінчили денні робфаки.
2. Студенти робітники, що скінчили вечірні робфаки й залишили виробництво для вступу до ВУЗ'у.

3. Студенти - члени профспілок, що мають великий виробничий стаж. Наймити - члени Всеробітземлісу або КНС, що мають сільсько - господарський стаж не менший як 3 роки, а також інші незаможні селяни.

5. Студенти - члени профспілок, що мають відповідний проф. парт., громадсько - адміністративний, а також військово - політичний а бойовий червоноармійський стаж в цілому не менший від п'яти років.

6. Студентки пролетарського походження й селянки вагітні, або з малою дитиною що не служать й не перебувають на утриманні та не мають ніякої іншої допомоги.

7. Всі стипендії, що залишилися після задоволення вище перелічених категорій, розподіляється між дітьми робітників й селян, службовців, що мають виробничий парт., проф., громадсько - адміністративний, або червоноармійський стаж не менший від 3 років і скінчили вечірні робфаки, а також між іншими членами профспілок та трудового селянства.

IV. Студентам сімейним з великим виробничим, парт., проф. військово - політичним стажем (більшим від 5 років) видається сімейну стипендію, черговим порядком, згідно з п. III, при чому число таких стипендій не може перевищувати 15 % загального числа стипендій, розміром не більшим $1\frac{1}{2}$ -разової стипендії з сум загального стипендіального фонду ВУЗ'у.

Примітка: Сімейними вважається студентів, що мають на своєму утриманні дітей.

V. Якщо студенти перебувають в однакових умовах до встановлення стипендії, перевагу віддається студентам культурно відсталих народностей, жінкам та інвалідам праці й війни.

Примітка: Якщо студент пішов до ВУЗ'у безпосередньо з червоної армії хоч він і не є член профспілки, це не може перешкоджати одержанню ним стипендії.

VI. Осіб, що зараховані на стипендію й задовольняюче не виконали навч. плану, і в теоретичній і практичній його частинах, з'окрема тих, що залишаються на 2-й рік, треба перевіряти в напрямку встановлення для них стипендій надалі.

VII. Студент - стипендіят, що захворів, має право одержувати стипендію на той час, що його встановили органи НКПраці для осіб, які під час хвороби дістають допомогу порядком соціального страхування. Сту-

дента, що перебуває у відпустці з якихось причин, але не через хворість позбавляється права одержувати стипендію за весь час відпустки.

VIII. Студенти, що мають постійний заробіток — не користуються правом на стипендію.

IX. Студентам стипендіятам, що скінчили ВУЗ, припиняється видача стипендій через місяць, після здобуття (зачотного) посвідчення про закінчення ВУЗ'у.

X. Стипендії, що звільняються протягом навчального року, негайно додатково розподіляються.

XI. Використувати стипендіальні суми на інші потреби, а також залишати частину стипендій на організацію запасного фонду — забороняється. Збільшувати розмір стипендій, за винятком пункту про сімейних, не дозволяється.

XII. Розподіл стипендій, зміни списків кандидатів протягом року, обов'язково затверджує Правління ВУЗ'у, що все цілком відповідає за правильне використання стипендіальних сум.

XIII. Списки стипендіятів для загального відому вивішується в ВУЗ'ах. Коли стипендіальна Комісія дістає відводи кандидатам в списку стипендіятів, вона повинна переглянути справи.

XIV. Студенти, не задоволені постановою ВУЗ'івської стипендіальної комісії, апелюють до округових комісій у студсправах, і постанови цих останніх — остаточні.

Заст. Наркома Освіти **Ряппо**
Заст. Завупрофосвітою **Хоменко**

До всіх ВУЗ'ів

22/X — 25 р., Ч. 454

Копія розпорядження Упр. Укр. Військової Округи про відстрочки особам 1903 р. народження

Управління Профосвіти при цьому додає копію розпорядження Управління Укр. Військ. Округи про відстрочки особам 1903 року народження, що вступили до учбових установ після 15-го вересня ц. р.

Заст. Наркома Освіти **Ряппо**
Заст. Завупрофосвітою **Лозовий**

Начальникам Управлений Территориальных округов 6, 7 14 и 17 стрелковых корпусов, 7, 23, 25, 44 и 80 стрелковых дивизий.

Копія : Зам. Наркомпроса УССР на № 83879 и Зам. Нач. ПУУВО.

В текущем году учебные заведения УССР имеют некомплект учащихся, вследствие этого приемные экзамены были продлены до 15-го октября.

В виду того, что в учебные заведения поступают, главным образом, граждане 1903 года рождения и принимая во внимание большой недостаток в специалистах нашей промышленности, предлагается гражданам 1905 года рождения, которые поступили в учебные заведения после 15-го сентября и подали ходатайство об отсрочке призыва им не позже 15-го октября, предоставить таковую до осени 1926 года.

Означенное распоряжение не относится к гражданам 1903 года рождения членам КП(б)У, в отношении коих остается в силе указание № 1072.

П. п. Нач. Упр. **Томашевич**
Врид. Нач. Отдела **Еврейнов**
Верно : Зав. делопроизвод. Строевого Упр. УВО **Зиновьев**

До всіх Інститутів та Технікумів

28/X — 25 р., ч. 465

Про надіслання своїх конкретних міркувань з приводу програмових вимог до тих, що йдуть до Технікумів та Інститутів

Уважаючи за потрібне негайно розпочати перегляд програмових вимог при вступі до Технікумів та Інститутів і виходячи з обіку досвіду кампанії приймання цим роком, Методологічний Комітет Упрофосвіти пропонує всім ВУЗ'ам України до 1-го січня 1926 року надіслати свої конкретні міркування про зміст програмових вимог, що їх треба встановити для вступаючих. Вихідним матеріалом для обміркування цього є програмові вимоги, що їх вміщено в порадику.

(Правила й програми для вступу до Інститутів, Технікумів, Робфаків та „Профшкіл УСРР на 25—26 академічний рік.) Методком звертає особливу увагу на конечну потребу пристосувати прийомні вимоги до спеціального завдання ВУЗ'у.

Не подання відповіді в суті цього питання Методком матиме за ознаку, що учбовий заклад вважає поперед установлені програмові вимоги за цілком придатні без істотних поправок.

Голова Держнаукметодкому **Ряппо**

Голова Методкому Профосу **Зотін**

До всіх керуючих технікумами, ректорів інститутів і завідувачів та Окрнаросвіт

23/X — № 467

Про заходи налагодження справи приймання до ВУЗ'ів

Крім тих справоздань і статистичних даних, що Ви посилаєте на загальну вимогу НКО про наслідки прийому, прохаємо повідомити Управління Профосвіти про Ваші міркування що до заходів налагодити цю справу.

Ці Ваші висновки потрібні, щоб уже тепер розпочати підготовку до прийому наступного року.

Бажано з'ясувати такі питання :

а) Чи слід лишити розкладковий спосіб комплектувати ВУЗ'и й з командировками так, як це було до-тепер, чи можна від цього відмовитись і встановити вільний прийом усіх, хто подасть заяви :

б) Як за вільного приймання гарантувати вступ до ВУЗ'ів робітникам, селянам (незаможникам і середнякам) та трудовій інтелігенції, взагалі забезпечити необхідний соціальний добір.

в) Чи треба вимагати іспитів від усіх, що йдуть до ВУЗ'ів, чи можна звільнити де-які категорії та кого саме.

г) Які зміни бажано подати до програмів перевірки для вступаючих, що встановлені у „Справочнику“ 1925 року.

д) Норма щорічного прийому, що її слід встановити від Вашого ВУЗ'у, базуючися на навчальних планах, штатах, обладнуванні та помешканні, що Ви їх маєте цим роком.

е) Наскільки задовольняє Вас прийом цього року, в чому він був удалий, чи невдалий.

Бажано, щоб Ваша відповідь була обміркована на засіданні комітету чи правління, а не була персональною керуючого. Думку керуючого можна додати окремо.

Відповідь надіслати Управлінню Профосвіти негайно.

Заст. Наркома Освіти **Ряппо**

Заст. Завупрофосвітою **Лозовий**

До всіх Інститутів та Технікумів

29/X — 25 р., Ч. 468

Про українізацію учбових закладів Профосу

Щоб надати плановості справі українізації і забезпечити доцільність і вчасність окремих заходів в цьому напрямі, пропонується скласти робочий календарний план українізації, розрахований на назначений вище термін, і після розгляду й ухвали цього плану в Правлінні (Комітеті) надіслати його на остаточне ствердження НКО не пізніш, як 1-го січня 1926 року.

Складаючи план українізації, маєте взяти до кінцевого і невхильного виконання такі оснiвні директивні положення:

А. Заходи що до українізації студентів

1. Додатково до навчального плану всіх ВУЗ'ів заводиться вивчення української мови, обов'язкове для всіх студентів крім тих, що знають українську мову в обсязі встановленого для ВУЗ'ів програму і витримають відповідні іспити.

Примітка: Іспити призначається лише для тих студентів, що подадуть окрему заяву, щоб їх від вивчення курсу української мови було звільнено. Студентів, що такої заяви не подали, а також і тих, що не виявили підчас іспиту цілком достатніх знань, зараховується до відповідних груп для вивчення української мови.

2. Встановлюється для всіх студентів випуску 1925—26 р. обов'язковий іспит з української мови, і свідоцтво про закінчення ВУЗ'у видається лише тим студентам, що успішно склали зазначений іспит.

Б. Заходи що до українізації викладачів

Викладачі всіх ВУЗ'ів незалежно від речінця, призначеного для українізації кожного ВУЗ'у, мусять обов'язково ознайомитись з українською мовою і українською науковою термінологією відповідною їх фаху дисципліни. Бажано, щоб викладачі ВУЗ'ів вже в нинішнім академ. році мали реальну змогу фактично керувати учбовою працею студентів, а саме: переглядати вправи, розуміти відповіді, робити вказівки до вживання термінологічного матеріалу і т. инш. Тому пропонується:

1. Зобов'язати всіх викладачів, що української мови не знають, пройти відповідний курс укр. мови, або в спеціально для того організованих гуртках, або кожному з'окрема. Загальне керування працею гуртків доручається викладачеві української мови, що працює в даному ВУЗ'і.

2. Строки переходу викладачів на українську викладову мову треба точно фіксувати в робочому плані українізації даного ВУЗ'у.

3. Завести до плану роботи предметових комісій періодичні термінологічні наради, що мають на меті координувати й усталювати термінологічний матеріал українізованих дисциплін та поруч з цим стимулювати засвоєння української наукової термінології всіма викладачами.

Примітка: Предметовим комісіям рекомендується по зможі налагодити зв'язок в роботі що до вибору термінологічного матеріалу з інститутом Української наукової мови при ВУАН.

В. Нижче подано схему поступовного переходу наявного складу викладачів на українську викладову мову, за цією-ж схемою призначається викладачів по ВУЗ'ах різних строків українізації; пропонується провадити призначення нових викладачів в цілковитому погодженні з цією схемою, згідно з терміном цілковитої українізації кожного даного ВУЗ'у.

Зразкові терміни українізації дисциплін

	Термін цілковитої українізації ВУЗ'у	а. Соц.-еко-ном. цикл.	б. Оснівні пропедевтичні	в. Загально-техн.	г. Спеціальні	д. Лаборат. й семінарська праця пропед. і зап. техн. дисциплін	е. Лаборат. й семін. праця спеціальні дисципліні
I	Початок року 26/27	25/26	25/26	26/27	26/27	25/26	26/27
II	Початок року 27/28	25/26	26/27	26/27	27/28	26/27	27/28
III	Початок року 28/29	26/27	26/27	27/28	28/29	26/27	27/28
IV	Початок року 29/30	26/27	27/28	28/29	29/30	27/28	27/28
V	Початок року 30/31	26/27	27/28	28/29	30/31	27/28	28/29

1. Складаючи план українізації, Правління (Комітети) ВУЗ'ів повинні мати остаточну певність в тому, що викладачі, яким доручено дисципліни груп б, д, е, знатимуть українську мову до терміну, призначеного для українізації цих дисциплін остільки, щоб зовсім вільно нею викладати.

Примітка: Коли склад оцих викладачів такий, що викликає сумнів, чи можливо буде вчасно українізувати викладання дисциплін груп б, д, е, — про це треба негайно, ще до подання плану українізації, сповістити НКО, щоб забезпечити своєчасність заходів до поновлення складу викладачів показаних дисциплін в даному ВУЗ'і.

2. Призначати осіб, що не знають української мови, на викладання можна лише з дозволу НКО. Дозвіл даватиметься за наявності зглядних до того причин лише в окремих виключних випадках.

Г. Вважаючи на те, що в нинішньому академічному році ще не вдасться цілком забезпечити ВУЗ'и українськими підручниками і щоб

уникнути термінологічної і фразеологічної плутанини, що помічається в окремих ВУЗ'ах при масовому переході на українську викладову мову, рекомендується:

1. Для фіксації матеріалу, проробленого з курсів українізованих дисциплін, видавати конспекти окремих курсів тими друкарськими засобами, що є в розпорядженні ВУЗ'ів.

2. Здійснити згідно з указівками методичні записки до програму української мови найближчий зв'язок між викладанням мови і викладанням курсів українізованих дисциплін.

3. Витратити кошти, що їх асигнується з центру на видавничу діяльність окремих ВУЗ'ів лише на видання викладені українською мовою.

Чинність пунктів Б: 2, З і Г—1, 2, 3, не поширюється на ВУЗ'и Нацмен.

Відповідальність за точне й неухильне виконання пропонованих цим обіжником постанов покладається на Ректорів Інститутів і Керуючих Технікумів.

Заст. Наркома Освіти Ряппо

До всіх ВУЗ'ів, копія Окрнаросвітам

30/X — 25 р., Ч. 470

Про приїзд представників од ВУЗ'ів до центру

Управління Профосвіти зауважає, що спостерігаються випадки, коли представники від ВУЗ'ів приїжджають до Центру розв'язувати такі справи, що їх і на місці можна вирішити через листування з Управлінням Профосвіти.

Отже Управління Профосвіти звертає увагу адміністрації ВУЗ'ів на давніш видані обіжники, де пропонувалося виїжджати до Центру, тільки попередивши цю справу, або в разі відповідного виклику Упрофосвіти.

Заст. Наркома Освіти Ряппо

Т. в. о. Завупрофосвітою Лозовий

До всіх ВУЗ'ів та Окрінспектур Наросвіти

2/XI — 25 р., Ч. 476

Про відстрочки від заклику на військову службу особам народження 1901, 1902, 1903 рр.

Управління Профосвіти при цьому надсилає до відому та керування копію розпорядження УВО від 19-го жовтня б. р. за ч. 2401, про відстрочки від заклику на військову службу особам народження 1901, 1902, 1903 року, що їм дано місця на практику не зразу після скінчення учбової установи, а пізніш.

Заст. Наркома Освіти Ряппо

Т. в. о. Зав. Упрофосвітою Лозовий

Начальникам Управлений Территориальных Округов 6, 7, 14 и 17 стрелковых корпусов 7, 23, 25, 44 и 80 стрелковых дивизий и Крымской АССР

Копия: Зам. Наркомпроса УССР на № 33881 и Зам. Начальника ПУУВО.

По ходатайству Наркомпроса УССР, применительно к стст. 106 - 109 закона об обязательной военной службе учащихся 1901, 1902 и 1903 г. рождения, которые по окончании учебных заведений находятся на одногодичном стаже и фактически стажировку еще не закончили, вследствие того, что места для отбывания практики были им предоставлены не сразу по окончании учебного заведения, а позже предоставьте отсрочку призыва до осени 1926 года и призовите одновременно с гражданами 1904 года рождения.

Начальник Управления **Томашевич**

Врид. Начальника Отдела **Еврейнов**

Верно: Зав. делопроизводством Строевого
Отдела Управления УВО **Зиновьев**

До всіх Окрінспектур Наросвіти

6/XI — 25 р., Ч. 38698

Про план розгортання мережі с.-г. шкіл

16-го липня 1925 року Рада Народніх Комісарів УСРР заслухала доповідь Нар. Комісаріату РСІ про результати обсліду сільсько-господарської Освіти. По цій доповіді прийнято низку ухвал, що відіграють величезну роль у справі поширення й удосконалення с.-госп. освіти. Цілковите здійснення постанов Раднаркому закінчиться за декільки років. Тепер же, органи НКО і місцеві заклади сільсько-господарської освіти, на підставі постанов Раднаркому, повинні стати до роботи, притягуючи земельні органи, професійні організації та інші установи й заклади.

I. Постанова про скорочення 10-річного плану розгортання мережі с.-г. шкіл до 7 років забов'язує нас до 1931 — 1932 бюджет. року закласти в кожному адміністраційному районі по одній с.-г. школі, масового типу (профшкола і інтегральна школа). Щорічний приріст мережі повинен відповідати темпу відновлення, зросту і напряду с.-г. по окремих районах України (п. 3). На виконання цієї постанови Окрінспектури Наросвіти повинні на протязі 2 місяців до 1-го січня 1926 року розробити план розгортання мережі с.-г. шкіл у своїй окрузі, план оформити в президії окрвиконкому після чого надіслати його до НКО.

План треба розробити за такою схемою:

1. Природознавча, історична, економічна й демографічна характеристика округи (цифровий матеріал дається по районах).

Примітка: Групи селянської молоді профшкільного віку 14 — 17 років вирізнити в окрему таблицю.

II. Аналізи зросту грамотности цих груп у звязку з розгортанням 4-хлітки і 7-милітки (шкіл содвуху) виходячи з того, що ці школи дають контингент для інтегральної і професійної школи.

III. Щорічний приріст інтегральних шкіл по районах.

IV. Щорічний приріст професійних шкіл по районах.

Примітка: Мати на увазі, що професійних с.-г. шкіл може бути 2-3 на округу, на всю Україну — 100-120 шкіл, решта біля 600 шкіл, повинні бути інтегральні школи, збудовані на базі 4-хліткі залежно від розвитку мережі трудшкіл.

V. Короткий опис пунктів і господарств, що в них передбачається закласти школи:

Примітка I: Описати будівлі, їх стан, а також зазначити в чиему користуванні зараз перебувають господарства і які розміри вжитків господарства.

Примітка II: Під школи треба намічати кращі господарства району, найбільш забезпечені будівлями, лише в крайньому разі прийдеться брати голі наділи землі.

Примітка III: Норма польового наділу мусить бути 150 десятин, не враховуючи садків, городів, парків, луків, лісів і т. инш.

В окремих випадках ця норма може бути зменшена на підставі погодження між НКО і НКЗ (див постанову ВУЦВК'а від 10-го жовтня 1923 р. „Вісти“ ВУЦВК'а від 23/Х — 23 р. № 238).

2. З метою піднести на належну височінь шкільні господарства, Раднарком запропонував Наркомзему і його місцевим органам, протягом 25-26 учбового року закріпити за с.-г. школами — земельні наділи згідно з нормою, встановленою ВУЦВК. Округові інспектури і школи, вже зараз повинні піднести перед місцевими земорганами питання про виконання цієї постанови Раднаркомом (п. 18).

3. Для переведення роботи що до ліквідації с.-господарської, технічної неписьменности серед селянського населення, Раднарком запропонував Наркомосвіті з 1925/26 року стати до організацій зимових селянських курсів. Народній Комісаріят Освіти в найближчим часом видасть і розішле на місця положення, програм і матеріал про зимові селянські с.-г. школи-курси, одержавши які Окрінспектурам належить розгорнути широку роботу серед громадських установ і організацій, щоб можливе більше їх стало фундаторами цих закладів. НКО візьме на себе матеріальну допомогу округам, що розгорнуть широку роботу організації зимових селянських с.-г. шкіл-курсів. В цьому році в кожній окрузі потрібно організувати не менш як 6 зимових шкіл-курсів (п. 5).

4. З метою приваблення фахівців до роботи в с.-г. школах РНК визнано за потрібне збільшити оплату праці фахівців-педагогів з тим, щоби ця платня була не менша як ставка фахівців рівної кваліфікації, що працюють на селі в установах НКЗ. З приводу цього Колегія НКО доручила Фін.-Економ. Управлінню НКО слідкувати, щоб при затвердженні бюджетів округ було застережено виконання згаданої ухвали РНК (п. 7).

5. РНК визнали обов'язковим, для підвищення кваліфікації педперсоналу с.-г. шкіл, щорічно організовувати при місцях вищих школах і до-свідних станціях спеціальні-курси з тим, щоб педагоги проходили такі курси кожні три роки. Для виконання цього буде переведений облік викладачів с.-г. закладів, на основі якого буде розроблений операційний план підвищення кваліфікації педскладу с.-г. шкіл, терміном на 3 роки (п. 8).

6. РНК визнала за потрібне поповняти педперсонал с.-г. шкіл педагогами-партійцями, а також звернено увагу НКО на постановку в с.-г. закладах соціально-політичн. дисциплін. Окрінспектурам належить

вжити заходів до виконання цих ухвал. З свого боку НКО разом із ЦК КП(б)У надішле на місця обіжника про виділення партійців-педагогів для роботи в с.-г. школах (п. 9).

7. Рада Народніх Комісарів запропонувала НКО вжити заходів до поповнення с.-г. шкіл всіх типів обладнання кабінетів, лабораторій та книгозбірень. Окрінспектурам НКО необхідно розробити повні кошториси на обладнання існуючих і на утворення нових кабінетів, лабораторій і бібліотек по кожній школі окремо і надіслати до ФЕУ в місячний термін.

8. В справі українізації агрошкіл Окрінспектурам потрібно обов'язково додержуватися переведення викладання на українську мову в усіх с.-г. школах із 25/26 учбового року, за винятком шкіл нацменшостей (п. 16).

9. Наркомземсправу і Наркомосвіти запропонувала РНК вкупі з Всеробітземлісом утворити для шкіл батрацької молоді матеріальну базу, підсилити прийом до агрошкіл підлітків батраків, забезпечивши їх стипендіями, й утворити для підлітків батраків зимові вечірні курси для підготовки їх до вступу в агрошколи. Окрінспектурам вкупі з Земорганами і Всеробітземлісом розпочати організовану роботу в цьому напрямку (п. 17).

10. НКО і НКЗ розроблено (і в недалекому часі буде оформлено) положення про організацію земельного фонду с.-г. освіти для тих шкіл, що будуть утворені на протязі 7 років по операційному плану (див. § 1 цього листа). Окрінспектури негайно мають перевести цю роботу, щоб майбутні школи не залишилися без господарств (п. 19).

11. Школи, що не надіслали організаційних і операційних планів своїх господарств — повинні негайно надіслати їх до ФЕУ протягом 1 місяця, бо інакше школи не будуть внесені в план відновлення господарств і будуть позбавлені можливості одержати кредити на цю мету. Справа відновлення господарств шкіл мусить стати в осередку уваги окрінспектур НКО і земельних органів. Господарство без засобів лише дискредитує агрошколу та її заходи. Здача земель в оренду колишньому селянству утворює ненормальні взаємовідносини і т. ин. Необхідно бюджет шкіл будувати так, щоб усі засоби господарства поверталися на інтенсифікацію та раціоналізацію самого господарства. Господарство школи мусить бути не лише зразковим для даного району, а і в найбільшій мірі індустріялізованим, а де є можливості, то і електрифікованим. В такому напрямку і потрібно розробити організаційні плани (п. 20, 21, 23).

12. Для розвитку агрикультурної роботи з наступного 25 — 26 року в штат ВУЗ'ів вводяться посади керівників агрикультурною роботою. Аналогічні посади заведеться в 26 — 27 році і в установах масової с.-г. освіти. НКО вважає необхідним щоб поступовно при всіх с.-г. школах були закладені агрикультурні бюро, що об'єднують агрикультурну роботу шкіл з роботою земельних органів і кооперації (п. 22 — 24, 25 — 26).

13. Кошти, що досі їх видавалося з місцевого бюджету на утримання шкіл — було не достатні для їх нормального розвитку. Раднарком визнав за потрібне збільшити частину кредитів, що видавалися на утримання с.-г. шкіл з коштів місцевого бюджету — до межі, що може забезпечити їхнє нормальне існування, предбачаючи не тільки витрати на зарплату а й кошти потрібні на утворення кабінетів, лабораторій, книгозбірень і т. ин. Разом РНК визначає, що на місцях значно поширено переведення видатків школи за рахунок спеціальних засобів, а це систематично підриває школу і не дає змоги налагодити раціональне господарювання (п. 28).

14. Раднарком звернув увагу НКО на часті зміни і перекидки адміністративних робітників, і Окрінспектурам Наросвіти належить звернути серйозну увагу на комплектування с.-г. учбових закладів персоналом, що цілком відповідає завданням шкіл (п. 38).

Постанова РНК, це ціла програма заходів до устаткування с.-г. освіти з метою переведення її в життя, при с.-г. Наук. Комітеті України закладено особливу комісію з представників Комітету Наркомосу і Наркомзему, що працює над розробкою положень і інструкцій що доспільної роботи установ НКЗ і НКО. На місцях треба особливу увагу звернути на реалізацію цих постанов з боку земельних органів, як і з боку Окрінспектур, тому НКО пропонує з одержанням цього приступити до праці в напрямку наших директив і на 1 число кожного місяця надсилати до Упрофосу звіт у формі відповіді на запитання по кожному пункту постанов РНК, щоб таким чином НКО міг регулювати свої заходи в цій справі.

Д о д а т о к : Постанова РНК від 16/VII 1925 року.

Заст. Наркома Освіти **Ряппо**

Старш. інспектор с.-г. освіти **Петришин**

В И Т Я Г

з протоколу Ч. 36/383 засідання Ради Народніх Комісарів УСРР

з 16 липня 1925 року, м. Харків

6. Доповідь НК РСІ про результати обсліду сільсько-господарської освіти в УСРР. тов. (К а л ю ж н и й).

Доповідь НК РСІ УСРР про результати обслідування сільсько-господарської освіти в УСРР взяти до відома.

Обраховуючи незначний відсоток охоплення сільсько-господарською школою селянської молоді, запропонувати Наркомосвіти УСРР:

1. а) підсилити увагу відносно масової сільсько-господарської школи;
2. б) зміцнити існуючу мережу с.-г. шкіл, а також вжити заходів до дальшого розширення мережі с.-г. шкіл інтегрального (перехідного) типу, що базується на 4-х річчі;

3. 10-тирічний план Наркомосвіти УСРР що до розгортання мережі с.-г. шкіл (до мережі-одна школа на район) скоротити до 7-ми років з тим, щоб річний приріст мережі відповідав темпу відновлення, зросту й напрямку сільського господарства по окремих районах України;

4. Беручи на увагу, що розгортання мережі масової с.-г. школи й розвиток с.-г. освіти вимагають кваліфікованих викладачів, а рівно сільське господарство, що відновляється, вимагає значно більшої кількості фахівців, ніж це можуть дати с.-г. вищі школи, — запропонувати Наркомосвіти УСРР стабілізувати існуючу мережу с.-г. вищих шкіл, зосередити увагу на зміцнення їхньої учбової й господарчої міцності, а також збільшити їхню перепускную здатність.

5. Для переведення роботи що до ліквідації сільсько-господарської технічної неписьменности серед селянського населення, запропонувати Наркомосвіти УСРР з 1925/26 року стати до організації зимових селянських курсів.

Для здійснення цього плану, запропонувати Наркомосвіти УСРР порушити прохання перед відповідними органами про видачу потрібних коштів.

Запропонувати Наркомосвіти і Наркомземсправ УСРР протягом 2-х місяців розробити конкретний план виконання зазначених заходів.

6. Для підсилення інспектування організаційної роботи в царині с.-г. освіти вважати за потрібне поруч з розгортанням мережі с.-г. шкіл на Україні, збільшити кількість інспекторів по с.-г. освіті в округах, при чому в тих округах, де є менш с.-г. шкіл, запропонувати Наркомосвіти УСРР виділити спеціального інспектора що до с.-г. освіти.

7. Для приваблення фахівців до роботи с.-г. школи, визнати за потрібне збільшити платню праці фахівців-педагогів з тим, щоб ця платня була не менш, як ставка фахівців рівної кваліфікації, що працюють на селі. Доручити Наркомосвіти УСРР протягом тижня розробити й подати до Ради Народніх Комісарів УСРР відповідний проєкт постанови.

8. Для підвищення кваліфікації педперсоналу с.-г. шкіл, запропонувати Наркомосвіти УСРР щорічно організувати при міцних вищих школах або досвідних станціях курси що до підвищення кваліфікації, а також для перепідготовки педперсоналу з тим, щоб педагоги проходили такі курси через кожні три роки.

9. Визнати за потрібне поповнити педперсонал с.-г. шкіл педагогами партійцями, а також запропонувати Наркомосвіти УСРР підсилити увагу до постановки в с.-г. школах і вищих школах соціально-політичних дисциплін.

10. Запропонувати Наркомосвіти УСРР порушити прохання перед відповідними органами про вишукання коштів на одночасне поповнення с.-г. шкіл всіх типів обладнання кабінетів, лабораторій та книгозбірень.

11. Констатуючи пекучий брак для с.-г. шкіл підручників і приладь, особливо на українській мові, запропонувати Держвидаву прискорити темп видання підручників з тим, щоб до 1925/26 року с.-г. школи не мали браку підручників на українській мові, а також вжити заходів до задоволення шкіл нацменшостей підручниками на рідній мові.

12. Звернути увагу Наркомосвіти УСРР на потребу ув'язки програму шкіл соцвиху на селі з вимогами, що їх виставляють, поступаючи до с.-г. школи, а також піднести рівня знань тих, що скінчили 7-ми річку, особливо в царині дисципліни с.-г. ухилу.

13. Запропонувати Наркомосвіти УСРР уточнити справу про ув'язку учбової роботи з виробничою в напрямку найповнішого використання виробничих процесів, як учбово-педагогічного моменту. Визнати, що педперсонал шкіл треба притягати до активного керівництва учбово-виробничою роботою учнів.

14. Запропонувати Наркомосвіти УСРР утворити методологічні комісії при школах, організувавши облік роботи учнів в виробництві, а також прискорити розроблення програму так теоретичного курсу, як і курсу навчання учнів у виробництві.

15. Визначаючи, що господарські й громадські органи до цього часу не засвоїли собі значіння стажу учнів, як моменту, що підвищує кваліфікацію молодих кадрів робітників, що закінчують с.-г. школи, вважати за потрібне збільшити кількість практикантсько-стажерських місць в установах і підприємствах с.-г. типу й індивідуальних господарствах (радгоспи, досвідні станції, цукрозаводи, комуни й то-що).

Запропонувати Наркомосвіти й Наркомземсправ УСРР розробити в цій справі відповідний законопроєкт і подати його на затвердження Ради Народніх Комісарів УСРР протягом тижня.

16. Обраховуючи, що в с.-г. школах так серед учнів, як і серед педперсоналу, національний елемент, що переважає, є українці, — запропонувати Наркомосвіти УСРР прискорити переведення українізації викла-

дання в с.-г. школах. Одночасно доручити Наркомосвіти УСРР наглядати за забезпеченням навчання учнів в школах нацменшостей на їхній рідній мові.

17. Констатуючи скрутний стан шкіл батрацької молоді так з учбового, як і з господарського боку, запропонувати Наркомземсправ і Наркомосвіти УСРР, спільно з ЦК Всеробітземлісу, утворити для цих матеріальну базу й підсилити підтримку з боку місцевих органів у витратах, можливих до асигнування з місцевого бюджету. Запропонувати Наркомосвіти УСРР підсилити прийом до с.-г. шкіл профосвіти підлітків - батраків, забезпечивши їх стипендіями, а також звернути увагу на потребу утворення для підлітків-батраків зимових вечірніх шкіл для підготовки підлітків до вступу до с.-г. шкіл так перехідного, як і нормального типу.

18. Щоб піднести на належну височінь шкільні господарства, як учбово-допоміжних установ і агрикультурних центрів у районі, запропонувати Наркомземсправ УСРР і його місцевим органам протягом 1925/26 учбового року, закріпити за с.-г. школами земельні наділи, згідно з нормою встановленою Всеукраїнським Центральним Виконавчим Комітетом.

19. Беручи на увагу перспективний план Наркомосвіти УСРР що до розширення мережі с.-г. шкіл, запропонувати Наркомземсправ УСРР утворити визисковий план його господарства так, щоб процес організування нових шкіл не був затриманий з причин несвоечасного представлення школам земельних наділів і господарств з тим, що знаходяться в розпорядженні Наркомземсправ земельних фондів, а рівно господарств, резервових і т. инш.

20. Обраховуючи, що брак живого й мертвого реманенту ламає учбову агрикультурну роботу, а також і часто дискредитує школи серед селянства, запропонувати Наркомосвіти УСРР порушити питання про відпуск коштів на відновлення основного й обігового капіталу шкільних господарств так по лінії спеціальних асигнувань, як і по лінії двострокового банкового кредиту.

21. Визнати за недоцільне й ненормальне, щоб школи здавали свої землі в оренду.

22. Обраховуючи, що с.-г. школи є одним з найважливіх агрикультурних центрів для своїх районів, вважати за потрібне внести до бюджету шкіл спеціальне асигнування на переведення агрикультурної роботи, а також на утримання для цієї мети спеціальних робітників (в першу чергу в вищих школах).

23. Беручи на увагу завдання, до стоять перед шкільним господарством з одного боку, як перед виробництвом, що обслуговує агрикультурні потреби свого району, а з другого, як перед учбово-допоміжними установами, — запропонувати Наркомосвіти УСРР надалі кошти, одержувані від експлоатації цих господарств, обертати виключно для зміцнення й розширення роботи самих господарств, а рівно і для поглиблення учбової і науково-дослідчої роботи шкіл, а не по лінії утримання за кошти господарств, учнів і учбової частини (її господарських витрат).

24. Запропонувати Наркомосвіти УСРР здійснити фактично намічений план ув'язки агрикультурної роботи з учбовим планом. Вся агрикультурна робота має бути тісніш ув'язана з органами Наркомземсправ і агроробітниками на місцях. Педперсонал в агрикультурній роботі повинен брати активну участь.

25. Школи мають поставити перед собою також завдання у справі вивчення села з точки зору впливу школи на селянське господарство.

26. Школи в міру зросту їх господарств повинні подавати селянству агро-технічну допомогу.

27. Запропонувати Наркомосвіти УСРР підсилити ремонт шкільних помешкань.

28. Обраховуючи, що кошти, яких досі видавалося з місцевого бюджету на утримання шкіл, було не досить для їхнього нормального розвитку, визнати за потрібне збільшити частину кредитів, видаваних на утримання с.-г. шкіл з коштів місцевого бюджету до межі, що може забезпечити їхнє нормальне існування. (Школи з коштів місцевого бюджету мають забезпечуватись не тільки витратами по зарплатні, але коштами потрібними на утримання кабінетів, лабораторій, книгозбірень й т. инш.).

29. Вважати за необхідне допомогу Наркомосвітою школам, особливо цінним в загально - державному масштабі.

30. Ті галузі господарств при школах, які мають не тільки учбове знання для шкіл, але й більш поширене значіння агрикультурне, мають бути матеріально підтримувані Наркомземсправ УСРР (племенні розсадники, плодові розсадники й т. ин.).

31. Констатуючи, що соціальний склад учнів в загальній своїй масі задовольняє вимогам с.-г. шкіл, запропонувати Наркомосвіти УСРР звернути увагу на потребу поповнити с.-г. школи учнями з батраків членами КСМУ і молоддю з колективів комун, а також збільшити прийом до с.-г. шкіл всіх типів дітей селян - середняків.

32. Констатуючи скрутний матеріальний стан учнів с.-г. поофшкіл, як і вищих шкіл, визнати за потрібне виділити певні кошти для стипендій учням селянам, що навчаються в с.-г. профшколах.

33. Визнати, що Наркомосвіти зі сум, виданих для стипендій вищим школам повинен виділити максимальну кількість стипендій для учнів з незаможних селян с.-г. вищих шкіл, звернути при цьому увагу на дуже скрутний матеріальний стан учнів технікумів.

34. Обраховуючи потребу встановити повну чіткість і звязок у взаємовідношенні між Наркомосвітою й Наркомземсправ УСРР в справі сільсько - господарської освіти в цілому й по окремих видах работ шкіл (агрикультурна работа й т. инш.), запропонувати Наркомосвіти й Наркомземсправ УСРР протягом місяця розробити конкретний план ув'язки взаємовідносин обох урядництв в справі сільсько - господарської освіти.

Зокрема ув'язка роботу шкіл з роботою досвідних установ Наркомземсправ УСРР.

35. Запропонувати Наркомосвіти УСРР встановити систематичний порядок інспекційних виїздів на місця.

Разом з цим обраховуючи, що наявний штат відділу с. г. освіти Наркомосвіти УСРР є дуже недостатній для виконання покладених на нього завдань, вважати за потрібне збільшити цей штат до 5 - ти осіб.

36. Беручи на увагу розвиток і організування мережі агрикультурних і допоміжних установ в звязку з планом Наркомземсправ УСРР, що до відновлення сільського господарства (питомники, меліоративні, зразкові станції, злучні пункти й т. инш.), вважати за потрібне закладувати ці установи також при сіль - госп. учбових установах.

37. Запропонувати Наркомосвіти УСРР звернути увагу на притягнення жінок селянок до шкіл спеціального типу близьких їх заняттям (городництва, плахівництва. й т. инш.), а також вивчити справу про можливість закладання спеціальних жіночих селянських) шкіл по домоводству.

38. Звернути увагу Наркомосвіти УСРР на потребу комплектувати с. г. учбові заклади адміністраційним персоналом, що цілком відповідає завданням шкіл, а також виробити систему заходів до впорядкування иншої роботи, щоб уникнути постійних змін і переброски адміністраційних робітників, що перешкоджує роботі.

39. Запропонувати Наркомосвіти УСРР ув'язати досвідну роботу шкіл з роботою досвідних установ Наркомземсправ.

40. Маючи на увазі план Наркомземсправ що до відношення сільського господарства, вважати за потрібне його розповсюдження й на шкільне господарство.

41. Обрахувати випадок Харківської школи, що виявився при обслідуванні с.-г. шкіл, і вважати за потрібне, щоб школи, не внесені в місцевий бюджет, не дивлячись на постанову ВУЦВК'у з 2/X-24 р., було включено до бюджету по 1/VIII-25 р. Визнати, що всю заборгованість по зарплатні з 1/IX-24 р. треба виплатити.

42. Доручити Наркомосвіти й Наркомзесправ УСРР протягом 3-х місяців розробити питання про організацію Всеукраїнської Сільсько-Господарської Академії, як науково-учбової інстанції й подати до Ради Народніх Комісарів УСРР.

Догляд за виконанням зазначених постанов покласти на НК РСІ УСРР.

Заст. Голови Ради Народніх Комісарів УСРР **Сербиченко**

Керуючий справами Ради Народніх Комісарів УСРР **Бега**

Секретар Раднаркому УСРР **Єрмощенко**

Згідно: За техн. секретаря **Синицький**

До всіх ВУЗ'ів (інститутів і технікумів) та робфаків

10/XI — 25 р., ч. 482

Про надіслання відомостей за вакантні дисципліни у ВУЗ'і

Маючи на меті вжити низки заходів що до укомплектування ВУЗ'ів персоналом викладачів відповідно до затверджених штатів 25-26 учб. року й тим самим сприяти утворенню нормальних умов для успішного переведення в життя навчальних планів, Управління Профосвіти пропонує не пізніше від 1/XII надіслати до Оргінстру Упрофосвіти відомості про вакантні дисципліни В/ВУЗ'у за такою формою:

Ч.ч.	Назва вакантної дисципліни	Число год. тижн.		Курс або триместр	Умови праці	Вимоги до канд.	Примітка
		Теор.	Практ.				

Відомості повинно надіслати своєчасно, бо найближчим часом передбачається оголошення Всеукраїнського конкурсу на заміщення вакантних посад.

Запізнення матеріалів гальмуватиме загальний хід роботи.

Заст. Наркома Освіти **Ряпо**

Заст. зав. Упрофосвітою **Хоменко**

До всіх ВУЗ'ів

Про порядок провадження учбової роботи

14/XI — 25 р, Ч. 489

Щоб надати найбільшій виразності роботі ВУЗ'ів та усунути хиби від недостатньої регламентації порядку проходження студентами учбового курсу, Управління Профосвіти пропонує всім ВУЗ'ам додержувати таких правил :

1. По всіх ВУЗ'ах встановлюється курсову систему навчання з чітко визначеним змістом кожного курсу. Отже анулюється всі елементи „предметової“ системи викладання, що досі задержалися по деяких ВУЗ'ах, от напр.: відсутність норм, що встановлюють час виконання студентами різних форм роботи, існування так званих „мінімумів“ і т. ин.

2. Кожний курс розподіляється на три триместри, між ними є періоди спочинку. Довгість триместрів, а також і перерви між ними, встановлює Упрофосвіта для кожного типу ВУЗ'ів залежно від його цілевого напрямку й місцевих умов. (Див. обіжник Держнаукуметодкому „Про нормалізацію навчального життя“. Бюл. НКО, ч. 6 (11).

3. Учбову роботу кожного курсу, згідно з навчальним планом, затвердженим у Методкомі, розподіляє по триместрах сам ВУЗ, що заздалегідь установлює робочий план кожного триместру, додержуючи таких положень :

а) один з трьох триместрів кожного курсу має переважно практичний характер, цеб-то, в ньому треба зосередити різні форми виробничого навчання студентів;

б) учбове навантаження студентів в кожному триместрі не повинно перебільшувати 36 тижневих годин;

в) перерви між триместрами становлять відпочинок студентам і викладачам; їх не треба використовувати для ліквідації залишків од учбового матеріалу на організацію заочних періодів і т. ин.

г) кожен триместр має, по зможі, закінчений цикл роботи, що концентрує увагу студентів на певних моментах цілевого напрямку ВУЗ'у.

4. Студенти кожного курсу пророблюють програму цього курсу в строки показані навчальним і робочим планом. Умовою для перевodu студента на дальший курс є виконання всієї програми попереднього курсу.

5. За особливо виключних випадків, коли є для того цілком поважні причини, як от: довга хворість студента, значна громадська робота, звязана з завданнями ВУЗ'у й т. ин., Правлінням Інститутів і Комітетам Технікумів надається права умовно переводити на дальший курс і тих студентів, що не виконали всієї роботи попереднього курсу, але з такими обмеженнями :

а) вся кількість роботи, що її виконав студент з свого курсу, не повинна бути менша від $\frac{2}{3}$ цілої навчальної програми цього курсу (розрахунок ведеться з кількості часу, призначеного на проробку програми);

б) до виконаної частини роботи мають обов'язково входити всі основні дисципліни даного курсу, що з ними безпосередне звязано навчальну роботу дальшого курсу, а також усі практичні роботи в лабораторіях, кабінетах, рисувальнях, майстернях, клініках і т. ин.

в) умовний перевід має силу до кінця першого триместру дальшого курсу. За цього триместру студент повинен виконати всі роботи попереднього курсу;

г) якщо студент не виконає відстроченої йому роботи до кінця першого триместру наступного року, його треба або залишити на повторний рік на попередньому курсі, або звільнити з ВУЗ'у через малу успішність; відкладати роботу ще на дальші строки заборонено.

6. Загальний реченець перебування студента у ВУЗ'ї дорівнює речінцю нормального виконання роботи, зазначеного в навчальному плані ВУЗ'у. Правління ВУЗ'у може дати студентові один пільговий рік поверх нормального речінця навчання, затримуючи студента на повторний курс. Цю пільгу дається лише тоді, коли є до того зглядні причини. Пільгового року студентам першого курсу не дається.

7. Справу дальшого перебування у ВУЗ'ї тих студентів, що вже використали нормальний реченець навчання та пільговий рік, але ще не виконали учбової праці — розв'язує Наркомосвіта.

8. За перебування у ВУЗ'ї, студент повинен виконати всі теоретичні й практичні роботи, встановлені в навчальному плані, а також виробничу практику й кандидатську працю, де її положено. Після того, як студент задовольняюче виконає перелічені роботи, його виражається на виробничий стаж, і коли стаж він закінчить — подає кваліфікаційну працю, або звіт для оборони в особливій Комісії. Стажевий рік уважається за продовження виробничого навчання у ВУЗ'ї й стажери зберігають усі права й пільги учнів вищої школи.

9. Реченець стажу, його характер і порядок виконання та оборони кваліфікаційної праці чи звіту встановлюється для кожного типу ВУЗ'ів в особливій інструкції, що її розробила Упрофосвіта.

10. Що до обліку знання студентів за навчання їх у ВУЗ'ї, то при всій різноманітності форм, за якими цей облік можна робити, його треба провадити в самому процесі роботи. Згідно з цим:

а) спеціальні зачатні періоди, що їх використовується для індивідуальної перевірки знання студентів, можна залишити лише тимчасово, як результат перевантаженості ВУЗ'ів студентами й іще недосить правильної постановки викладання й обліку (див. обіжник Головопрофосвіти в серпні 1924 року). Встановлення таких періодів і реченців Правління ВУЗ'ів провадити з відому Упрофосвіти.

б) так звану оборону курсових і кандидатських праць та проєктів, де вони подибуються, треба провадити не частіш як три рази на рік, в кінці кожного триместру; для цього Правління ВУЗ'ів устанавлюють особливі реченці.

11. Зазначені правила заводиться з 1925/26 академічного року. Правлінням усіх ВУЗ'ів пропонується, на основі цих правил, а також попередніх указівок Методкому розробити детальні інструкції внутрішнього розпорядку цілого учбового життя ВУЗ'у й надіслати їх на розгляд Упрофосвіти не пізніш од 1 січня 1926 року. В інструкції треба розв'язати все, що стосується до переведення учбових занять у ВУЗ'ї, контролі над роботою викладачів і студентів, організації групової і лабораторної праці, організації практиканства, здійснення обліку знання студентів і т. ин.

Зав. Упрофосвітою **Ряпо**

Голова Методкому Упрофосу **Зотин**

До всіх вечірніх технікумів

18/XI — 25 р., Ч. 492

Про структуру вечірніх роб. технікумів

Управління Профосвіти пояснює, що Вечірн. Роб. технікум у справі структури Управління прирівнюється до денних технікумів.

На чолі технікумів є керуючий технікумом, що має двох помічників: одного в учбовій частині (заступник), другого в господарчій частині.

В технікумі існує Комітет, як орган самодіяльності в організації життя колективу технікуму.

Комітет складається з 9 осіб: 4 викладачів, одного від технічного персоналу, 3 студентів й керуючого технікумом (голова Комітету).

Правління, ректора, факультетів, деканів в технікуму не повинно бути.

Коли технікум готує спеціалістів різних фахів, то він розподіляється на відповідні відділи; особа, що завідує відділом, зветься завідувачем (а не деканом).

Заст. Наркома Освіти **Ряпко**

Т. в. о. Завупрофосвітою **Хоменко**

До всіх транспортних технікумів

18/XI — 25 р., Ч. 493

Копія до відділу Народної Освіти по транспорті

Про відношення штабу УВО

Управління Профосвіти при цьому додає до відому та керування повідомлення штабу УВО, Ч. 4164 від 5 го листопаду 25 року.

Заст. Наркома Освіти **Ряпко**

Т. в. о. Завупрофосвітою **Хоменко**

Начальникам Управления Территориальных Округов, 6, 7, 14, 17 стрелковых корпусов, 7, 23, 25, 44, 80 стрелковых дивизий и Крымской АССР

Копии: В Народный Комиссариат Просвещения УССР и начальнику Организационно-мобилизационного Отдела Штаба УВО.

На основании сношения Главного Управления РККА от 29-го октября с. г. № 114221/су:

Лицам 1901-1902 года рождения, окончившим транспортные техникумы и не успевшим в текущем году, по окончании ими 2-годичной практики, сдать экзамен на звание инженера узкой специальности и вследствие этого подлежащим осенью с. г. призыву на действительную военную службу, разрешается имеющуюся у них отсрочку призыва до осени 1925 года продлить еще на один год до 15 сентября 1926 года.

П. п. Начальник Управления **Томашевич**

Врид. Начальника Отдела **Евреин**

Верно: За пом. Начальника Строевого Отдела Управления УВО
(подпись)

До всіх ВУЗ'ів (інститутів, технікумів) і робфаків

25/XI — 25 р., Ч. 507

Копія: Окрнаросвітам

Про надіслання відомостей що до перепускної здатності учбового закладу

Управління Профосвіти для своєчасного підготування нового прийому пропонує не пізніше як 15/XII — 25 року надіслати певні дані що до перепускної здатності учбового закладу. Відомості скласти виходячи з точного обліку навчального обладнання (лабораторії, кабінети, взагалі приміщення, майстерні й т. инш.), потрібного, щоб утворити нормальні умови навчання. Одночасно подати відомості про райони (в окремих випадках можна зазначити заводи, підприємства), звідки найдоцільніше буде укомплектовувати учбовий заклад в цілому, чи факультет, відділ. У цій справі треба виходити з досвіду минулих років і головним чином найбільшої доцільності.

Зважаючи на важливість питання, відповідальність за своєчасне виконання цього покладається на особу, що стоїть на чолі учбового закладу.

Відомості надіслати окремо для кожного відділу або факультету керуючись формою:

Назва учбової установи
Факультет

Назва курсу	Нормальна перепускна здатність (норма)	Примітка
1 - й курс		
2 - й курс		
3 - й курс		

Заст. Наркома Освіти **Ряпцо**

Т. в. о. Завупрофосвітою **Хоменко**

До всіх шкіл Р. М., індустріяльних шкіл та робітничих курсів через Окрінспектури

28/IX — 25 р., Ч. 512

Про заборону робити зміни серед шкільного року в учбовому закладі

Помічено, що багато учбових установ серед шкільного року провадить велику реорганізацію та зміни в структурі установи, в навчальних планах, особистому складі і т. ин.

Такі реорганізації, хоч як вони будуть корисні, здебільшого не дадуть добрих наслідків серед шкільного року, коли заняття в школі почались і йдуть нормальним шляхом.

Тому Упрофосвіти НКО, щоб уникнути таких випадків, пропонує ніяких змін серед учбового року не робити без санкції на те НКО.

Всі реорганізації, конечно потреба на яких виявляється на протязі року, повинно досконально проробити й затверджує їх Упрофосвіта НКО.

Заст. Наркома Освіти **Ряппо**

Заст. Зав. Упрофосвітою **Хоменко**

До всіх Окрінспектур Наросвіти

XI—25 р., Ч. 514

Про надіслання відомостей за результати реалізації операційного плану НКО

Рада Народніх Комісарів вимагає від НКО відомостей про результати реалізації операційного плану НКО що до розгортання мережі с/-г. шкільних закладів. Це потрібно на те, щоб перевірити оскільки місця серйозно поставилися до реалізації операційного плану, що його затвердив Раднарком 17 вересня, 1925 р.

Рівночасно РНК вимагає відомостей про бюджетовий стан с.-г. шкіл, що потрібно для перевірки того, як Окрвиконкоми виконали постанову Раднаркому від 16/II—25 р. за Ч. 36/383 §—28—про забезпечення с/г. шкіл з місцевого бюджету до межі, що забезпечує нормально їх існування. (див. згаданий §... „Школи з місцевого бюджету мають забезпечуватися не тільки витратами по зарплаті, але й коштами потрібними на утримання кабінетів, лабораторій, книгозбірень і т. ин.“).

НКО пропонує під особисту відповідальність Старших Інспекторів Окрінспектур Наросвіти в 3-х денний термін по одержанні цього об'єкта надіслати до НКО потрібні відомості за такою схемою:

1. Назва школи, адреса, адміністративні райони в 24—25 році.
 2. Асигнування з місцевого бюджету на їх утримання в 24—25 і в 25—26 роках.
 3. Назва школи, адреса, адміністративний район відкритий в 25—26 році.
 4. Намічено на їх утримання по бюджету в 25—26 році.
- Відомості подати окремо:
а) по інтегральних	} переходових 2-х річних
б) по професійних	
і в) по школах батрацької молоді.	

Заст. Наркома Освіти **Ряппо**

Старш. Інспектор С.-Г. Освіти **Петришин**

До Ректорів всіх медінститутів

1/XII — 25 р., Ч. 515

Про наради Ректорів та Деканів Медінститутів

10-го січня 1926 року Упрофос скликає нараду Ректорів та Деканів Медінститутів.

На порядок денний поставлено такі основні питання :

- 1) Про ухили (Доклади Інспектури Мед. освіти).
- 2) Про організацію Саніт.-Профілактичного факультету. (Доклад Харківського Медінституту.
- 3) Методи обліку й перевірки звання студентів (Доклад Інспектури Мед. освіти).
- 4) Навчальний план робфаку й його зв'язок з навч. планом Медінституту (Докл. Інспектури Медосвіти).
- 5) Облік прийому 1925 р. та прийом 1926 року (Доклади з місць).
- 6) Операційний план на 1926/27 навч. рік. (Доклад Інспектури Медосвіти).
- 7) Кошторис Медінститутів (Доклад Фін. Економ. Упр.).
- 8) Про Всеукраїнський з'їзд у справі Медосвіти.

Дуже бажано, щоб ви заздалегідь і докладно всі ці питання проробили.

Всі командировочні видатки на цю нараду, в зв'язку з обмеженістю кошторису Наркомосвіти, — оплачується із спеціальних коштів Інституту.

Заст. Наркома Освіти **Ряпцо**

Заст. Зав. Упрпрофосвітою **Хоменко**

ІХ. Раднацмен

До всіх Окрінспектур Наросвіти

12/VI — 25 р. Ч. 39407

Про передплату вчительством методичних часописів

У зв'язку з початком нового шкільного року, надзвичайно гостро повстає питання про методичну допомогу вчителству трудшкіл Нацмену у питаннях загально-педагогічних та методичних, а також і специфічних питаннях, що виникають у вчительства в процесі біжучої праці в тих трудшколах.

Джерелами, звідкіля вчительство нацмену може діставати відповідь на те чи инше питання що до роботи в школах, є часописи: Єврейський „Аф ди веги цу дер папер шул“, польський „Ку nowej школе“ та німецький „Цу дер нойен шуле“, їх видають відповідні Нацбюро при НКО УСРР разом з Нацбюро при НКО СРФРР та БСРР.

Зазначені часописи видається за проводом авторитетніших педагогів освітніх установ нацмену, що в своїй праці використовують загальні педагогічні твори найвидатніших педагогів загальних освітніх установ.

Часописи ці становлять конче потрібні підручники не тільки для вчительства трудшкіл, але також і для робітника нацмену в галузі Політосвіти.

Однак, справа розповсюдження тих часописів іде дуже повільно, особливо по УСРР.

Для успішного розвитку тих часописів, необхідно, щоб масові верстви культосвітніх робітників нацмену брали активну та безпосередню участь у виданні їх, додержуючи постійного зв'язку з ними, надсилаючи кореспонденції, запитання й т. ин.

Окрінспектури Наросвіти мають вжити всіх заходів у справі поширення передплати цих часописів вчителями та иншими культосвітніми робітниками нацмену — перше, для зміцнення безпосереднього зв'язку вчительської маси з часописами — друге.

Крім поширення ідеї про персональну передплату часопису вчительством, Окрінспектура Наросвіти повинна забезпечити систематичне, обов'язкове одержання культустановою часопису кожної відповідальної національності коштами установи й асигнованими на учбову частину. Це стосується також і до політосвітніх установ округи, що матимуть у тих часописах певного помічника.

Одночасно з тим, місцеві методкоми повинні з'ясувати вчительській масі нацмену вагу безпосереднього зв'язку з часописами шляхом частих кореспонденцій, інформацій та запитувань.

Про вжиті в цьому напрямі заходи повідомити НКО.

Заст. Наркома Освіти Ряпно

Т. в. о. Заст. Голови Раднацмену Сржедзинський
Зав. Адм. Упр. НКО Лещинський

До всіх Окрінспектур Наросвіти

12/XI — 25 р., Ч. 39490

Про іспитові комісії для перевірки пед. та загальної підготовки осіб, що бажають працювати в євр. школах

Великий брак учителів для єврейських шкіл є головне гальмо у справі здійснення оперплану Наркомосвіти в частині ширення мережі євр. шкіл і тим ставить перед Наркомосом завдання втягнути до роботи в єврейських труд. школах тих осіб, що мають певну педагогічну підготову до праці в євр. трудшколах, але за браком офіційних документів про свій освітній ценз не користуються правом викладання в тих школах.

Для того, щоб усунути перешкоди в справі використання тих педагогічних сил, Наркомос вважає за необхідне утворити, там, де це можливо, іспитові комісії для перевірки педагогічної та загальної підготовки тих осіб, що бажають працювати в євр. школах і не мають на те права.

З огляду на вищезгадане, Наркомос рекомендує Інспектурі Наросвіти тих округ, де є Єврейський Педтехнікум, відділ або кафедра при загальних ВУЗ'ах, негайно і не пізніше як до 1-го грудня скласти іспитові комісії в складі представників Окріно та вищезазначених педустанов для переведення іспитів осіб, що бажають одержати звання вчителя євр. трудшкіл.

Програм, якого слід додержуватись при іспитах, аналогічний загальному програмі, що його вже надіслано місцям та надруковано в газеті „Народній Вчитель“ Ч. 28. До цього програму треба тільки додати іспити з єврейської мови, письменства та літератури в мірі, що задовольняла б мінімальним вимогам в цій галузі.

Про початок іспитів треба якомога ширше оповістити населення через місцеву пресу, спеціальні анонси й т. ін.

Справа притягнення нових робітників до роботи в євр. школах є надто важна для євр. культосвітньої роботи, а тому місцям належить поставитись до неї уважно, бо треба мати на увазі, що кожний вчитель, якого вдається втягнути в євр. школи, збільшить шанси на нове охоплення школою євр. дітей, що залишались по-за школою в зв'язку з браком учителів.

Заст. Наркома Освіти **Ряппо**

Т. в. о. Заст. Голови Раднацмену **Сржедзинський**

Зав. Адм. Управл. НКО **Лецинський**

О Б'Я В А

В Укр. Педагогічному Технікумі (ст. Полтавська, Кубанської округи) є вільна посада агронома. Умови такі :

Потрібна вища агрономічна освіта, практичний стаж та обов'язкове знання укр. мови.

Зарплата—100 карб., забезпечується помешкання й комунальні послуги. Заяви треба посилати до Крайпрофобру Південно - Кавказького Крайового Відділу Народньої Освіти.

Зміст Бюлетеня НКО Ч. 12 (17)

I. Постанови ВУЦВК і РНК УСРР, РПО та інструкція НКЮ, НКО й НКВС Ч. 11

	Стор.
1. Постанова ВУЦВК і РНК УСРР про пенсійне забезпечення викладачів вищих шкільних закладів і робітничих факультетів, а також наукових робітників	1
2. Постанова ВУЦВК і РНК УСРР про постійні територіяльні наради й постійні наради для позавійськової підготовки трудящих при окр. виконавчих комітетах	3
3. Витяг із постанови ВУЦВК IX скликання „про районні з'їзди рад і районні виконавчі комітети“: „Е. В царині культурно-соціальної“	4
4. Постанова ВУЦВК і РНК УСРР про забезпечення членів родин робітників і службовців, відряджених до радпартшкіл і комуніверситетів	5
5. Штати науково-культурних установ, що знаходяться у віданні Народнього Комісаріату Освіти УСРР	6
6. Постановление Совета Труда и Оборони об обращении в специальные средства доходов, поступающих по зданиям, находящимся в ведении учреждений, состоящих на госбюджете	8
7. Інструкція НКЮ, НКО и НКВС Ч. 11 про порядок виклику свідків та експертів на засідання комісій у справах про недолітніх праволомців	9

II. Постанови Колегії НКО

1. Витяги з протоколів засідань колегії НКО (з протоколу Ч. 26, 2-го листопада 1925 р.)	11
---	----

III. Адм. Управління (обіжники)

1. До всіх Окрінспектур, крім Одеської, К.-Подільської, Могилів-Под., Старобільської, Маріупольської та Білоцерківської, — про облік активних методистів України	17
2. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про надіслання відомостей, що характеризують стан та роботу апарату Вашої Окрінспектури після реформи Управління	17
3. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про надсилання копій протоколів засідань, нарад і т. ин. до НКО	18
4. До всіх Окрінспектур Наросвіти, ВУЗ'ів, Державних Бібліотек і Державних Музеїв України — про щорічний обсліду установ Наросвіти	18

IV. Фін.-Економ. Управління (обіжники)

1. До всіх Окрінспектур Наросвіти та с.-г. шкільних закладів — про порядок провадження землеустрійних справ установами Наркомосу разом з Окрінспектурами Наросвіти	19
2. До всіх установ, що на Держбюджеті — про лишки кредитів 1924/25 р.	20
3. До всіх установ, що на Держбюджеті — про порядок перенесення кредитів із параграфу на параграф	20
4. До всіх установ Наркомосу, що на Держбюджеті, і всім Інспектурам Наросвіти — про фінансування курсів укромви при установах НКО	21

V. Упрсоцвих (обіжники)

1. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про використання підлітків з дитбудинків (додаток — відношення Наркомземсправ	22
2. До Окрінспекторів Наросвіти — про загальне навчання дитячого населення	23
3. Резолюція Всеукр. Народи в справі заг. навчання на доповідь секретаря центр. у справах шкільної мережі, комісії „Вивчення руху дит. кадрів школою“	24

	Стор.
4. Резолюція Всеукр. Народи в справі заг. навчання на доповідь з місць . . .	26
5. „Методика складання плану розгортання шкільної мережі“	27
6. Резолюція Всеукр. Народи в справі заг. навчання на доповідь ФЕУ НКО: „Про складання фінансового плану переведення загального навчання“	28
7. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про включення до денного порядку рай-конференцій вчителів доповіді про III Всеукр. Народу у справі ком-дитруху	29
8. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про популяризацію часопису „Рад. Статистик“	30
9. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про надіслання операційних та робочих планів на 1925/26 шк. рік	30
10. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про поліпшення внутрішнього змісту трудшкіл	31
11. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про операційний план на майбутній рік	32

VI. Упрполітосвіта (обіжники)

1. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про заборону знижувати норми віку учнів на лікпунктах для підлітків	34
---	----

VII. Упрнаука.

1. Положення про Укр. Біохемічний Інститут	35
--	----

VIII. Упрофос

1. Інструкція про розподіл держстипендій між студентами ВУЗ'ів УСРР	37
---	----

Обіжники :

1. До всіх ВУЗ'ів — копія розпорядження Упр. Укр. Військ. Округи — про відстрочки особам 1903 р. народження	38
2. До всіх Інститутів та Технікумів — про надіслання своїх конкретних міркувань з приводу програмових вимог да тих, що йдуть до Технікумів та Інститутів	39
3. До всіх керуючих технікумами, ректорів Інститутів і завідувачів та Окрнаросвіт — про заходи налагодження справи приймання до ВУЗ'ів	39
4. До всіх Інститутів та Технікумів — про українізацію учбових закладів Профосу	40
5. До всіх ВУЗ'ів, копія Окрнаросвітам — про приїзд представників од ВУЗ'ів до центру	42
6. До всіх ВУЗ'ів та Окрінспектур Наросвіти — про відстрочки від заклику на військову службу особам народження 1901, 2, 3 рр. (копія розпорядження УВО)	42
7. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про план розгортання мережі с.-г. шкіл (витяг з прот. засідання)	43
8. До всіх ВУЗ'ів (Інститутів і Технікумів) та робфаків — про надіслання відомостей за вакантні дисципліни у ВУЗ'і	50
9. До всіх ВУЗ'ів — про порядок провадження учбової роботи	51
10. До всіх вечірніх Технікумів — про структуру ВРТ	52
11. До всіх транспортних Технікумів — про відношення штабу УВО	53
12. До всіх ВУЗ'ів (Інститутів, Технікумів) і робфаків — про надіслання відомостей що до перепускної здатності учбового закладу	54
13. До всіх шкіл Р. М., індустріальних шкіл та робітничих курсів через Окрінспектури — про заборону робити зміни серед шкільного року в учбовому закладі	54
14. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про надіслання відомостей за результати реалізації оперплану НКО	55
15. До Ректорів всіх Медінститутів — про наради Ректорів та Деканів Медінститутів	56

IX. Раднацмен (обіжники)

1. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про передплату вчительством методичних часописів	57
2. До всіх Окрінспектур Наросвіти — про іспитові комісії для перевірки пед. та заг. підготовки осіб, що бажають працювати в євр. школах	58

Об'яви

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

ПОТРІБНІ КОЖНОМУ ВЧИТЕЛЕВІ

ГРОМАДСЬКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ МІСЯЧНИК

„РАДЯНСЬКА ОСВІТА“

Орган Наркомосу УСРР за редакцією О. Шумського

„РАДЯНСЬКА ОСВІТА“ має на меті допомогти робітникам освіти знайти відповідь на питання сучасного, громадсько-педагогічного життя

Умови передплати:

на 12 міс.— 3 крб., 6 міс.— 1 крб. 50 коп., 3 міс.— 80 коп., 1 міс.— 30 коп.

Місячник НКО УСРР, присвячений питанням і освітленню методології,

„ШЛЯХ ОСВІТИ“

(Шуть Просвещения)

Друкується російською й українською мовами.

„ШЛЯХ ОСВІТИ“ розглядає питання теорії освіти, методології, освітньої практики й побуту.

Має розділи: 1) Загальний, 2) Методи освітньої праці, 3) Практика освітньої праці, 4) Педагогічне життя, 5) Вібліографія, 6) Інформаційний.

Умови передплати:

на 12 міс.— 12 крб., 6 міс.— 7 крб., 3 міс.— 4 крб.

Окреме число 1 крб. 50 коп.

ТРЬОХМІСЯЧНИК

**УКРАЇНСЬКИЙ
ВІСНИК**

**РЕФЛЕКСОЛОГІЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ
ПЕДАГОГІКИ**

Орган Упрнауки за редакцією проф. Протопопова В. П.

Друкується: українською, російською, німецькою й англійською мовами

журнали беруть участь наукові сили рефлексологічних лабораторій та досвідно-педагогічних установ України і РСФРР.

Умови передплати:

на 12 міс. (4 вип.) — 7 крб., 6 міс. — 3 крб. 50 коп.

Окремий випуск 2 крб.

ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЄ

ГОЛОВНА КОНТОРА ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Харків, вул. Енгельса, 19,

а також всі місцеві Контори Періодичних Видань ДВУ

2-а Друкарня-Літографія Держвидаву України
Укрголовліт 17389. Зам. 3796. Тир. 3250.